

Ἀριθμ. Πρωτ. 169

ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΗΧΗΤΗΡΙΟΣ
ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ
† **ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ**
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ Τῷ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,
ΧΑΡΙΣ ΕΙΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,
ΠΑΡ' ΗΜΩΝ ΔΕ ΕΥΧΗ, ΕΥΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΤΧΩΡΗΣΙΣ

* * *

Ἦμνον εὐχαριστίας ἀναπέμπομεν εἰς τόν ἐν Τριάδι Θεόν, τόν ἀξιῶσαντα ἡμᾶς νά φθάσωμεν καί πάλιν εἰς τήν Ἁγίαν καί Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, διά νά ἀγωνισθῶμεν τόν καλόν ἀγῶνα τῆς ἀσκήσεως, διά νά στραφῶμεν εἰς τό «ἐν, οὗ ἔστι χρεία» (πρβλ. Λουκ. ι´, 42).

Μέσα εἰς ἓνα ἀντιασκητικόν κόσμον, ἐνώπιον τοῦ συγχρόνου ἀποαγιασμοῦ τῆς ζωῆς καί τῆς κυριαρχίας ἀτομοκεντρικῶν καί εὐδαιμονιστικῶν προτύπων, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐπιμένει εἰς τήν τεσσαρακονθήμερον περίοδον πνευματικῶν ἀγῶνων καί «πανσέπτου ἐγκρατείας» διά τά τέκνα αὐτῆς, ὡς προετοιμασίας διά τήν Ἁγίαν καί Μεγάλην Ἑβδομάδα, τά Πάθη καί τόν Σταυρόν τοῦ Χριστοῦ, διά νά καταστῶμεν θεωροί καί κοινωνοί τῆς ἐνδόξου Ἀναστάσεως Αὐτοῦ.

Κατά τήν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν καλούμεθα νά βιώσωμεν βαθύτερα τήν δημιουργικήν καί σωστικήν Οἰκονομίαν τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ καί νά μετάσχωμεν ἐναργέστερα εἰς τήν ἐσχατολογικήν ἀναφοράν, κατεύθυνσιν καί ὀρμήν τῆς ἐκκλησιαστικῆς καί πνευματικῆς ζωῆς. Συνειδητοποιοῦμεν τό τραγικόν ἀδιέξοδον τῆς αὐτοσωτηρικῆς ὑψηγορίας τοῦ Φαρισαίου, τῆς σκληροκαρδίας τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ τῆς παραβολῆς τοῦ Ἀσώτου, τῆς ἀναλγήτου ἀδιαφο-

ρίας διά τήν πείναν, τήν δίψαν, τήν γυμνότητα, τήν ἀσθένειαν, τήν ἐγκατάλειψιν τοῦ συνανθρώπου, συμφώνως πρός τήν εὐαγγελικήν διήγησιν περί τῆς μελλούσης κρίσεως. Προτρεπόμεθα νά μιμηθῶμεν τήν μετάνοιαν καί τήν ταπείνωσιν τοῦ τελώνου, τήν ἐπιστροφήν τοῦ ἀσώτου υἱοῦ εἰς τόν οἶκον τοῦ Πατρὸς καί τήν ἐμπιστοσύνην εἰς τήν Χάριν Του, τοὺς ποιοῦντας τό ἔλεος πρός τοὺς ἐνδεεῖς, τήν ζωὴν τῆς προσευχῆς τοῦ Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, τήν ἄσκησιν τοῦ Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου καί τῆς Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, καί ἐνισχυόμενοι διά τῆς προσκυνήσεως τῶν ἱερῶν εἰκόνων καί τοῦ τιμίου Σταυροῦ, νά φθάσωμεν εἰς προσωπικήν συνάντησιν μέ τόν ἀναστάντα ἐκ τάφου ζωοδότην Χριστόν.

Κατά τήν εὐλογημένην αὐτὴν περίοδον ἀποκαλύπτεται μέ ἰδιαίτερον ἔμφασιν ὁ κοινοτικός καί κοινωνικός χαρακτήρ τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Δέν εἴμεθα μόνοι, δέν ἰστάμεθα μόνοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Δέν εἴμεθα ἄθροισμα ἀτόμων, ἀλλά κοινωνία προσώπων, διά τά ὁποῖα «εἶναι» σημαίνει «συν-εἶναι». Ἡ ἄσκησις δέν εἶναι ἀτομικόν, ἀλλά ἐκκλησιαστικόν γεγονός καί κατόρθωμα, μετοχή τοῦ πιστοῦ εἰς τό μυστήριον καί τά μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, ἀγών κατὰ τῆς φιλαυτίας, ἄσκησις τῆς φιλανθρωπίας, εὐχαριστιακὴ χρῆσις τῆς δημιουργίας, συμβολὴ εἰς τήν μεταμόρφωσιν τοῦ κόσμου. Εἶναι κοινὴ ἐλευθερία, κοινὴ ἀρετὴ, κοινόν ἀγαθόν, κοινὴ ὑπακοή εἰς τόν κανόνα τῆς Ἐκκλησίας. Δέν νηστεύομεν ὅπως ἀτομικῶς ἐπιθυμοῦμεν, ἀλλά ὅπως ὀρίζει ἡ Ἐκκλησία. Ἡ ἀσκητικὴ μας προσπάθεια λειτουργεῖται ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν σχέσεών μας μέ τά ἄλλα μέλη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος, ὡς μετοχὴ εἰς τά γεγονότα καί τά δρώμενα, τά ὁποῖα συγκροτοῦν τήν Ἐκκλησίαν ὡς κοινότητα ζωῆς, ὡς «ἀληθεύειν ἐν ἀγάπῃ» (πρβλ. Ἐφεσ. δ', 15). Ἡ ὀρθόδοξος πνευματικότης εἶναι ἀρρήκτως συνδεδεμένη μέ τήν μετοχήν εἰς τήν ὅλην λειτουργίαν τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία κορυφοῦται εἰς τήν Θεῖαν Εὐχαριστίαν, εἶναι εὐσέβεια ἐκκλησιοτραφῆς καί ἐκκλησιοδιάστατος.

Τό στάδιον τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς δέν εἶναι περίοδος θρησκευογενῶν ψυχικῶν ἐξάρσεων καί ἐπιφανειακῶν συγκινήσεων. Ἡ πνευματικότης, ἐξ ἐπόψεως Ὁρθοδόξου, δέν σημαίνει στροφήν πρός τό πνεῦμα καί τήν ψυχὴν, ἡ ὁποία τρέφεται ἀπὸ μίαν διῆστικὴν ὑποτίμησιν τῆς ὕλης καί τοῦ σώματος. Πνευματικότης εἶναι ὁ διαποτισμὸς ὀλοκλήρου τῆς ὑπάρξεώς μας, τοῦ πνεύματος, τοῦ νοός καί τῆς βουλήσεως, τῆς ψυχῆς καί τοῦ σώματός μας, ὀλοκλήρου τῆς ζωῆς μας, ἀπὸ τό Ἅγιον Πνεῦμα, τό ὁποῖον εἶναι πνεῦμα κοινωνίας. Πνευματικότης σημαίνει, κατὰ ταῦτα, ἐκκλησιαστικοποίησιν τῆς ζωῆς μας, ζωὴν ἐμπνεομένην καί κατευθυνομένην ἀπὸ τόν Παράκλητον, πραγματικὴν πνευματοφορίαν, ἡ ὁποία προϋποθέτει τήν ἰδικὴν μας ἐλευθέραν συνεργίαν, τήν μετοχήν εἰς τήν μυστηριακὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας καί ἔνθεον βιοτήν.

Τιμιώτατοι ἀδελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Δέν ὑπάρχει γνησία καί ταυτοχρόνως ἀκαρπος πνευματικότης. Ὁ ἀγαπῶν ἀληθῶς τόν Θεόν, ἀγαπᾷ καί τόν πλησίον καί τόν μακράν, καί ὀλόκληρον τήν κτίσιν. Αὐτή ἡ «οὐδέποτε ἐκπίπτουσα» (πρβλ. Α΄ Κορ. ιγ΄, 8) θυσιαστική ἀγάπη εἶναι εὐχαριστιακή πρᾶξις, πλήρωμα ζωῆς ἐνταῦθα, πρόγευσις καί ἀλήθεια τῶν ἐσχάτων. Ἡ Ὁρθόδοξος ἡμῶν πίστις εἶναι πηγὴ ἀνεξαντλήτου δυναμισμού, ἰκανώσεως πρὸς ἀγῶνας πνευματικούς, φιλόθεον καί φιλόανθρωπον δρᾶσιν, δαψιλῆ καρποφορίαν ἐν τῷ κόσμῳ ἐπ’ ἀγαθῷ. Πίστις καί ἀγάπη ἀποτελοῦν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐνιαίαν καί ἀδιάσπαστον ἐμπειρίαν ζωῆς. Ἡ ἐν τῇ ἀγιοπνευματικῇ κοινωνίᾳ τῆς Ἐκκλησίας βίωσις τῆς ἀσκήσεως, τῆς νηστείας καί τῆς φιλανθρωπίας ἀποτελεῖ φραγμόν εἰς τήν θρησκευοποίησιν καί τήν μετατροπὴν τῆς ἐκκλησιογενοῦς εὐσεβείας εἰς ἄγονον ἐσωστρέφειαν καί εἰς ἀτομικόν ἐπίτευγμα.

Τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ πνέει ἀδιαλείπτως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὁ Θεός εἶναι ἀεὶ «μεθ’ ἡμῶν» - μαζί μας. Κατά τὰς ἀγίας ἡμέρας τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καλούμεθα νά ἐντείνωμεν τόν ἀσκητικόν ἀγῶνα κατά τοῦ ἐγωτικοῦ φρονήματος, «τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες» (Ρωμ. ιβ΄, 12), «ἐν ταπεινοφροσύνῃ διάγοντες καί ποιοῦντες ἔλεος» (Ἀββᾶς Ποιμὴν), ζῶντες φιλοκαλικῶς καί οἰκτιρμόνως, συγχωροῦντες ἀλλήλους καί ἀσκοῦντες τήν εἰς ἀλλήλους ἀγάπην, δοξολογοῦντες τόν ἀγαθοδότην Θεόν καί εὐχαριστοῦντες διὰ τὰς πλουσίας Αὐτοῦ δωρεάς. «Ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας» (Β΄ Κορ. στ΄, 2).

Ἐπὶ δέ τούτοις, ἐπικαλούμενοι τήν ἄνωθεν ἐνίσχυσιν διὰ νά ὑποδεχθῶμεν ἅπαντες, πόθῳ ζέοντι καί εὐφροσύνως, τήν Ἁγίαν καί Μεγάλην Τεσσαρακοστήν καί εὐχόμενοι «εὐδρομον τό τῆς νηστείας στάδιον», ἀπονέμομεν εἰς τοὺς τιμιωτάτους ἐν Χριστῷ ἀδελφούς καί τὰ ἀνά τήν οἰκουμένην προσφιλεῖ τέκνα τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας τήν Πατριαρχικὴν ἡμῶν εὐλογίαν.

*Ἁγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή ,βιη΄
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος
διάπυρος πρὸς Θεόν εὐχέτης πάντων ὑμῶν*

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ἐν Θεσσαλονίκῃ, τῇ 23.01.2018

ΠΑΝΔΗΜΗ & ΠΟΛΥΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ
ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΣΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΑΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μέσα σέ ἀτμόσφαιρα προσευχτικῆς διαθέσεως καί ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ, ἐτελέσθη τήν Κυριακή 21 Ἰανουαρίου 2018 στόν ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Πολιούχου τῆς Θεσσαλονίκης πάνδημο καί πολυαρχιερατικό συλλειτουργο γιά τήν διατήρηση τῆς εἰρήνης καί τήν ἀπόδοση τῆς δικαιοσύνης στήν πατρίδα μας τήν Ἑλλάδα.

Δεκατερεῖς Μητροπολίτες τῆς Μακεδονίας ἀνταποκρινόμενοι στό κάλεσμα τοῦ Παναγιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμου, ἐνόψει τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ ζητήματος τῆς ὀνομασίας τοῦ γειτονικοῦ κράτους τῶν Σκοπίων, ἔνωσαν τίς ἀρχιερατικές τους προσευχές μέ ἐκεῖνες τῶν πρεσβυτέρων, τῶν διακόνων καί τοῦ πλήθους τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ, πού ἐγένετο ἀσφυκτικά τόν περικαλλή καί ἱστορικό Ναό τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου.

Κατά τήν τέλεση τῆς Θείας Λειτουργίας συμμετεῖχαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες:

- 1) Βρυούλων κ. Παντελεήμων καί
- 2) Μιλίτου κ. Ἀπόστολος, ἐκ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί
- 1) Θεσσαλονίκης κ. Ἄνθιμος,
- 2) Βεροίας, Ναούσης καί Καμπανίας κ. Παντελεήμων,
- 3) Ἐάνθης καί Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων,
- 4) Σερρῶν καί Νιγρίτης κ. Θεολόγος,
- 5) Ζιχνῶν καί Νευροκοπίου κ. Ἱερόθεος,
- 6) Σερβίων καί Κοζάνης κ. Παῦλος,
- 7) Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὀρους καί Ἀρδαμερίου κ. Θεόκλητος,
- 8) Μαρωνας καί Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων,
- 9) Κίτρους καί Κατερίνης κ. Γεώργιος καί
- 10) Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου κ. Στέφανος, ἐκ τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἀξίζει νά σημειωθεῖ ὅτι πλεῖστοι ἄλλοι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες, ἐκ τῶν εἴκοσι ἑννέα συνολικῶς προσκληθέντων, ἐκδήλωσαν τὴν βούλησίν τους νά εἶναι παρόντες, συμμεριζόμενοι τὴν ἀνψυχία τοῦ Μακεδονικοῦ λαοῦ, ὅπως ἐκφράσθηκε ἀπὸ τὸν Παναγιώτατο κ. Ἄνθιμο, πλὴν ὅμως ἀνειλημμένα ποιμαντικά καθήκοντα, προγραμματισμένες ὑποχρεώσεις καὶ ἔκτακτα γεγονότα δέν τοὺς τό ἐπέτρεψαν, βεβαιοῦντες πῶς συμπαρατάσσονται σέ κάθε ἐνέργεια, πρὸς τὴν κατεύθυνση μιᾶς δίκαιης καὶ εὐνοϊκῆς γιὰ τὰ ἔθνικά μας συμφέροντα λύσης.

Στὴν ἐμπνευσμένη ὁμιλία του, ὁ Παναγιώτατος κ. Ἄνθιμος διειρνώσει τὴν ἐκπεφρασμένη καὶ ἀπὸ τὴν Διарκῆ Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος θέση νά μὴ γίνει ἀποδεκτὴ ἢ ἀπονομή τοῦ ὅρου «Μακεδονία» ἢ παραγώγου του ὡς συστατικοῦ ὀνόματος ἄλλου κράτους.

Μέσα ἀπὸ ἱστορική πραγματεία καὶ μὲ ἐπιστημονική ἐμβριθεῖα κατέδειξε τὸ ἄτοπο τῆς ἀπόδοσης τοῦ ἱεροῦ ὀνόματος τῆς Μακεδονίας μας στὸ κράτος τῶν Σκοπίων. Ἐπεσήμανε τοὺς κινδύνους ἀπὸ πιθανή ἀτυχὴ ἔκβαση τῶν συνομιλιῶν, ζήτησε ἰσονομία καὶ σεβασμὸ τῆς ἱστορικῆς πραγματικότητας καὶ τοῦ διεθνοῦς δικαίου κατὰ τὴν διάρκεια τῶν διαπραγματεύσεων καὶ διειρνώσει τὴν βούληση ὄλων τῶν Μακεδόνων πού δέν ἀποδέχονται τὴν παραχάραξη τῆς ἱστορίας καὶ τὸν σφετερισμὸ τοῦ ἐνδόξου ὀνόματός της.

Στὴ συνέχεια, σέ μία σύντομη προσλαλιά του, ὁ Σεβ. Μητρ. Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας κ. Παντελεήμων εὐχαρίστησε ἐκ προσώπου ὄλων τῶν Ἀρχιερέων τὸν Παναγιώτατο κ. Ἄνθιμο γιὰ τὴν πρόσκλησίν του καὶ τὴν δυνατότητα, μέσα ἀπὸ τὸ πολυαρχιερατικὸ συλλεῖτουργο, νά ἐκφρασθεῖ μὲ εἰρηνικὸ τρόπο ἢ βούληση ὄλων γιὰ τὴν ἀγαθὴ ἔκβαση τῆς ὑποθέσεως.

Κατὰ τὴν ἀπόλυση, ὄλοι οἱ παρευρισκόμενοι καὶ συμμετέχοντες, ἔμπλεοι συγκινήσεως, ἔψαλαν τὸν ἔθνικὸ μας ὕμνο.

Τὸ μεσημέρι τῆς ἴδιας ἡμέρας, οἱ συλλειτουργήσαντες Ἀρχιερεῖς μετέβησαν ἐν πομπῇ, συμπορευόμενοι μὲ τὸ ἀπέραντο πλῆθος τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ, στὸ ἄγαλμα τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου στὴν παραλία τῆς Θεσσαλονίκης, ὅπου πραγματοποιήθηκε μεγαλειώδες συλλαλητήριο γιὰ τὸ μακεδονικὸ ζήτημα. Ἰδιαίτερα συγκινητικὴ ἦταν ἡ εἰκόνα τῶν ἑνδεκα Μητροπολιτῶν, πού κατευθύνθηκαν πρὸς τὴν ἐξέδρα τῆς ἐκδηλώσεως, περπατώντας ἀνάμεσα στὸ συγκεντρωμένο πλῆθος, τὸ ὁποῖο τοὺς ἐπευφημοῦσε, ἐπιδοκιμάζοντας μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ τὴν παρουσία τους.

Ἐκ μέρους τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν, ὁ Παναγιώτατος κ. Ἄνθιμος ἀπνύθιψε χαιρετισμὸ καὶ γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά διειρνώσει πρὸς πᾶσα κατεύθυνση τὴν ἱστορικὴ πραγματικότητα:

Ἄου ὄνομα ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ = ΕΛΛΑΔΑ

Ἄου ὄνομα ΕΛΛΑΔΑ = ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Ἄου ΕΛΛΑΔΑ – ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ = ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης

Σύντομη ιστορική θεώρηση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ προβλήματος τῶν Σκοπίων

Τοῦ ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΤΡΙΤΟΥ
Καθηγητοῦ Θεολ. Σχολῆς Α.Π.Θ.

ΟΙ ΟΡΘΟΔΟΞΕΣ ἐπαρχίες τῆς Π.Γ.Δ.Μ. μέχρι τό 1767 ὑπάγονταν στήν Ἀρχιεπισκοπή Ἀχρίδος. Μετά τήν κατάργησή της, ἐντάχθηκαν στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο. Τό 1920 τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο τίς παραχώρησε στή Σερβική Ἐκκλησία. Ἡ ἐπισημοποίηση αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως ἔγινε τήν 19η Φεβρουαρίου 1922 μέ τήν ἔκδοση πατριαρχικοῦ καί συνοδικοῦ Τόμου.

Μέ τήν κατάληψη τῆς Νοτίου Σερβίας ἀπό τούς Βουλγάρους τόν Ἀπρίλιο τοῦ 1941 ἐκδιώχθηκαν ὁ Μητροπολίτης Σκοπίων Ἰωσήφ, ὁ Ἐπίσκοπος Ζλετόβου καί Στρωμνίτης Βικέντιος καί μαζί μέ αὐτούς οἱ ἱερεῖς καί ὁ λαός. Στίς κενές θέσεις τοποθετήθηκαν Βούλγαροι ἐπίσκοποι καί ἱερεῖς.

Ὅταν μετά τόν πόλεμο ἡ περιοχή ἐπανῆλθε στά χέρια τῶν Σέρβων, οἱ ἀρχές δέν ἐπέτρεψαν στούς διωγμένους ἀπό τούς Βουλγάρους ἱεράρχες νά ἐπανέλθουν στίς θέσεις τους. Ἦταν τό πρῶτο βῆμα γιά τήν ἀπόσπαση τῆς περιοχῆς ἀπό τόν κορμό τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας.

Τό 1945 συνῆλθε στά Σκόπια κληρικολαϊκή συνέλευση, ἡ ὁποία ἀπεφάσισε τήν ἀπόσχιση τῆς περιοχῆς ἀπό τό σερβικό Πατριαρχεῖο καί τήν ἀνασύσταση τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχρίδος. Τήν ἐνέργεια αὐτή καταδίκασε τό σερβικό Πατριαρχεῖο ὡς αὐθαίρετη καί

ἀντικανονική. Οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν συγκάλεσαν στήν Ἀχρίδα τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1958 τή β' κληρικολαϊκή συνέλευση, ἡ ὁποία ἀπεφάσισε τή δημιουργία τῆς «μακεδονικῆς» ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, μέ προκαθήμενο τόν μοναδικό μέχρι τότε «Μακεδόνα» Ἐπίσκοπο Δοσίθεο.

Παρά τή φαινομενική διευθέτηση τῶν σχέσεων μέ τή Σερβία, ἀφοῦ ὁ Πατριάρχης τῶν Σέρβων Γερμανός μετέβη τό 1959 στά Σκόπια ὅπου χειροτόνησε μαζί μέ ἄλλους ἐπισκόπους τόν Κλήμη Ἐπίσκοπο Πρεσπῶν καί Βιτωλίων καί τόν Ναούμ Ἐπίσκοπο Ζλετόβου καί Στρωμνίτης, ἡ ἀπαίτηση τό 1966 τῆς Ἐκκλησίας τῶν Σκοπίων γιά «αὐτοκεφαλία» βρῆκε ριζικά ἀντίθετη τή σερβική Ἐκκλησία. Ἔτσι τό 1967 ἡ «Μακεδονική» Ἐκκλησία ἀνεκήρυξε παράνομα τό αὐτοκέφαλό της. Τότε ἡ σερβική Ἐκκλησία ἀπεφάσισε τή διακοπή κάθε λειτουργικῆς καί κανονικῆς σχέσης μέ τή σχισματική Ἐκκλησία τῆς «Μακεδονίας». Ὅλες οἱ Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες, πρωτοστατοῦντος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, καταδίκασαν τό αὐτοκέφαλο τῆς «μακεδονικῆς» Ἐκκλησίας καί χαρακτήρισαν τήν Ἐκκλησία αὐτή ὡς σχισματική, γιατί περιφρόνησε βασικές ἀρχές τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησιολογίας καί προέταξε ἔθνοφυλετικές σκοπιμότητες.

Ἡ σχισματική Ἐκκλησία τῶν Σκοπίων, ἡ ὁποία περιλαμβάνει στούς κόλπους της 1.600.000 πιστούς, ἀποτελεῖται ἀπό 10 Μητροπόλεις. Εἶναι χωρισμένη ἀπό τό κράτος. Πρόκειται γιά φιλικό χωρισμό, ἀφοῦ τό κράτος τῆς ἐπέστρεψε τήν ἐκκλησιαστική περιουσία καί τήν ἐνισχύει ποικιλότροπα. Οἱ κληρικοί της ἀνέρχονται στούς τετρακόσιους. Συντηροῦνται ἀπό τίς εἰσφορές τῶν πιστῶν καί ἐκπαιδεύονται στή Θεολογική Σχολή τοῦ ἁγίου Κλήμεντος Σκοπίων.

Γιά τήν ἐπίλυση αὐτοῦ τοῦ ἀκανθώδους προβλήματος πραγματοποιήθηκαν ἀπό τό 1999 μέχρι τό 2002 πέντε διμερεῖς ἐπαφές μεταξύ ἐκπροσώπων τοῦ Πατριαρχείου τῆς Σερβίας καί τῆς σχισματικῆς Ἐκκλησίας τῶν Σκοπίων, χωρίς ὅμως κανένα ἀποτέλεσμα.

Στήν προσπάθεια ἀνεύρεσης λύσεως παρενεβλήθη καί τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, πού διεμήνυσε στή σχισματική ἐκκλησία ὅτι ἡ ἔξοδος ἀπό τήν ἀπομόνωση περνάει ἀπό τό σερβικό Πατριαρχεῖο.

Τήν 17η Μαΐου 2002 μέ πρωτοβουλία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐγίνε συνάντηση τῶν δύο μερῶν στήν πόλη Νίς τῆς Σερβίας. Τά δύο μέρη υπέγραψαν προσχέδιο συμφωνίας μέ τό ὁποῖο λύνονταν δύο βασικά προβλήματα, τό ὄνομα καί τό καθεστῶς στήν Π.Γ.Δ.Μ. Συγκεκριμένα, ἀποφασίστηκε ἡ Ἐκκλησία τῶν Σκοπίων νά ὀνομαστεῖ Ἀρχιεπισκοπή Ἀχρίδος καί νά τῆς δοθεῖ εὐρεία αὐτονομία. Δυστυχῶς τό σχέδιο αὐτό ἀπορρίφθηκε ἀπό τήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῶν Σκοπίων στή συνεδρίαση τῆς 21ης Ἰουνίου

2002, ὕστερα ἀπό ἔντονες πιέσεις τῶν ἐθνικιστικῶν κύκλων τῆς χώρας.

Ὁ Μητροπολίτης Βελεσσών καί Παρβαρδαρίου Ἰωάννης διεφώνησε μέ τήν ἀπόφαση αὐτή καί ἐπανέφερε τή Μητρόπολή του στούς κόλπους τῆς Μητροῦς Ἐκκλησίας τῆς Σερβίας, ἡ ὁποία τόν δέχθηκε σέ πλήρη ἐκκλησιαστική κοινωνία. Ἀντίθετα, ἡ Ἐκκλησία τῶν Σκοπίων τόν κήρυξε ἔκπτωτο καί τόν ἐξέβαλε βίαια ἀπό τό μητροπολιτικό μέγαρο καί τή μονή τοῦ ἁγίου Γεωργίου Νεγότινο, ὅπου εἶχε ἐγκατασταθεῖ προσωρινά μέ τούς μοναχοῦς του. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Σερβίας σέ ἀντιπερισπασμό ὄρισε τόν Ἰωάννη Ἐξαρχο τοῦ Πατριαρχείου τῆς Σερβίας στά Σκόπια καί κήρυξε ἄκυρη τήν ἀπόφαση τῆς Ἐκκλησίας τῶν Σκοπίων. Ἡ πράξη αὐτή τοῦ Πατριαρχείου τῆς Σερβίας προκάλεσε θύελλα διαμαρτυριῶν στά Σκόπια.

Νέα κρίση προέκυψε τήν 20ῆ Ἰουλίου 2003 ὅταν ὁ Ἰωάννης τέλεσε τό μυστήριο τοῦ βαπτίσματος στό ναό ἁγίου Δημητρίου Βιτωλίων. Ἡ Ἀστυνομία τόν συνέλαβε καί τόν προφυλάκισε γιά πέντε μέρες. Στή δίκη, πού ἐγίνε τήν 31η Ὀκτωβρίου 2003, τοῦ ἐπεβλήθη ἡ ποινή ἑνός ἔτους φυλακίσεως μέ ἀναστολή δύο ἐτῶν.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Σερβίας στήν προσπάθειά της νά βοηθήσει στήν ἐπίλυση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ προβλήματος τῶν Σκοπίων σέ κανονικές ἐκκλησιολογικές βάσεις ἐξέλεξε τόν Μάιο τοῦ 2003 τρεῖς βοηθοῦς ἐπισκόπους, τούς ἀρχιμανδρίτες Ἰωακείμ, Μάρκο καί Δαβίδ.

Ὅμως ἡ κατάσταση ἀντί νά ἐκτονωθεῖ ἐπιδεινώθηκε ἐπικίνδυνα. Τήν Κυ-

ριακή 11 Ιανουαρίου 2004 κατά τη διάρκεια της θείας Λειτουργίας οι αστυνομικοί συνέλαβαν όλους τους παρευρισκομένους και τους οδήγησαν στο αστυνομικό τμήμα, χωρίς να τους ανακοινωθεί ή αιτία της συλλήψεώς τους. Όλοι αφέθηκαν ελεύθεροι πλήν του Ιωάννου, ο οποίος προφυλακίσθηκε για τριάντα μέρες με την κατηγορία αναζωπυρώσεως θρησκευτικού και εθνικού μίσους. Ακολούθησαν επιστολές διαμαρτυρίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου και των άλλων προκαθημένων των Όρθοδόξων Έκκλησιών για την ανάμιξη της κρατικής εξουσίας στις θρησκευτικές διαφορές. Έτσι ο Ιωάννης αφέθη ελεύθερος τον Ιανουάριο του 2004.

Σοβαρή εμπλοκή στο όλο ζήτημα είχαμε τον Φεβρουάριο του 2004, όταν πέντε τρομοκράτες αποπειράθηκαν να δολοφονήσουν τα μέλη της Ίεράς Συνόδου της Αρχιεπισκοπής Αχρίδος. Έπειδή δέν μπόρεσαν να βρουν τους Έπισκόπους, κακοποίησαν τρεις μοναχές, έκλεψαν ιερά αντικείμενα και πυρπόλησαν τη Μονή του Ιωάννου του Χρυσοστόμου στη Νιζόπολη.

Τόν Ιούλιο 2005 τό Έφετείο της πόλεως Βιτωλίων επικύρωσε πρωτόδικη απόφαση του Ιανουαρίου 2004 για 18μηνη φυλάκιση του Αρχιεπισκόπου Ιωάννου με την κατηγορία «υποδαλίσεως θρησκευτικού και εθνικού μίσους». Έμεινε όκτώ μήνες στις φυλακές «IDRIZOVO» των Σκοπίων. Άπληγάη του ύπολοίπου της ποινής χάρη σίς διαμαρτυρίες των έκκλησιαστικων άρχων και των διεθνων οργανισμων.

Καί ενώ όλοι πίστευαν ότι τό μαρτύριο του Αρχιεπισκόπου Ιωάννου τε-

λείωσε, άρχισε νέος κύκλος διώξεων μέ στόχο τώρα νά πλήξει την ήθική του υπόσταση. Τό δικαστήριο των Σκοπίων τον κατηγορήσε για κατάχρηση χρημάτων. Κατηγορία ψευδής, άδικη και άριστα σκηνοθετημένη. Ο Αρχιεπίσκοπος οδηγήθηκε πάλι στή φυλακή. Μέ την παρέμβαση του Οικουμενικού Πατριάρχη την 21η Φεβρουαρίου 2007 μειώνεται ή ποινή από δώδεκα σε έννεα μήνες φυλάκιση.

Τό 2010 καταδικάζεται έρήμην σε φυλάκιση. Έτσι την 12 Δεκεμβρίου 2011, μετά την ανακήρυξή του σε διδάκτορα από τό Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και την επιστροφή του στή χώρα, συλλαμβάνεται στο μεθοριακό σταθμό της Νίκης και μέ ταχύτατες διαδικασίες καταδικάζεται σε δυόμιση χρόνια φυλάκιση. Τόν Ιούλιο του 2013 τό ποινικό δικαστήριο των Σκοπίων τον καταδικάζει σε τρία χρόνια φυλάκιση μέ την ψευδή κατηγορία παράνομης άγοραπωλησίας άκινήτου. Έπρόκειτο για προελημμένη πολιτική άπόφαση, την όποία τό δικαστήριο άπλως δημοσιοποίησε.

Ο Αρχιεπίσκοπος της σχισματικής Έκκλησίας των Σκοπίων Στέφανος, αντί νά βοηθήσει στην επίλυση του προβλήματος, την πυροδότησε επικίνδυνα. Μέ έγγραφό του στους Αρχιερείς της Έκκλησίας της Ελλάδος, πού έφερε τον τίτλο «Μακεδονική» Όρθόδοξη Έκκλησία και ήμερομηνία 25-7-2014, συνεχίζει τον πόλεμο φθοράς εναντίον του Αρχιεπισκόπου Ιωάννου, δίδοντας πληροφορίες για δήθεν έγκληματικές και παράνομες πράξεις του. Στο κατάπτυστο και συκοφαντικό αυτό κείμενο άπάντησε ό ίδιος ό Πα-

τριαρχης της Σερβίας Ειρηναῖος, ὁ ὁποῖος μέ στοιχεῖα ἀναίρεσε τίς ἄδικες κατηγορίες ἐναντίον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἰωάννου.

Πρέπει νά σημειωθεῖ ὅτι ὅλοι οἱ Ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπέστρεψαν ὡς ἀπαράδεκτη τήν ἐπιστολή τοῦ Στεφάνου, δηλώνοντας ὅτι δέν ἀποδέχονται ἐπιστολή πού φέρει τόν τίτλο «Μακεδονική» Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

Χάρη στή μεσολάβηση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἰωάννης εἶναι σήμερα ἐλεύθερος. Τελευταῖα ἡ Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας ἐξέφρασε τήν ἐπιθυμία νά γίνει Μητέρα Ἐκκλησία γιά τή σχισματική Ἐκκλησία τῶν Σκοπίων. Ἐλπίζουμε νά ἀνακαλέσει αὐτή τήν ἀπόφαση, γιατί εἶναι ἐνέργεια ἀντικανονική καί ἀποτελεῖ εἰσπήδηση σέ ἄλλη ἐκκλησιαστική δικαιοδοσία.

Θεωροῦμε ὅτι ἡ ἐπίλυση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος τῶν Σκοπίων ὑπό τās παρούσας συνθήκας ἐμφανίζει μεγάλες δυσχέρειες λόγω τοῦ ἀσφυκτικοῦ ἐναγκαλισμοῦ αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τό Κράτος, ἀλλά καί τῆς χρησιμοποίησεώς της ὡς κρατικῆς ὑπηρεσίας γιά ξένους πρός τήν πνευματική της ἀποστολή σκοπούς.

Γιά νά ὑπάρξει κάποια θετική ἐξέλιξη πρέπει νά τηρηθοῦν οἱ ἐξῆς προϋποθέσεις:

1. Τό ἐπίσημο κράτος νά ἀφήσει ἐλεύθερη τήν Ἐκκλησία νά ἐπιτελεῖ τό πνευματικό της ἔργο.
2. Ἡ σχισματική Ἐκκλησία νά ἀναγνωρίσει ὡς ἀντικανονικές τίς ἐνέργειές της ἀπό τό 1968 μέχρι σήμερα καί νά ζητήσει συγγνώμη ἀπό τή Μητέρα Ἐκκλησία τῆς Σερβίας γιά ὅσα ἄτοπα μέχρι σήμερα ἔπραξε σέ βάρος της.
3. Νά δεχθεῖ τήν ὀνομασία τῆς πάλαι ποτέ διαλαμψάσης περιπτύσης Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχρίδος καί ὄχι Μακεδονίας.
4. Νά παύσουν οἱ διώξεις κατά τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀχρίδος Ἰωάννου καί νά προσέλθουν ἀμφοτέρως οἱ πλευρές σέ διάλογο γιά τήν ἐξεύρεση δίκαιης καί ἐκκλησιολογικά ὀρθῆς λύσης.

Κάτω ἀπό αὐτές τίς προϋποθέσεις εἶναι δυνατή ἡ χορήγηση ἀρχικά αὐτονομίας, κατά τό προηγούμενο τῆς Φινλανδίας, Ἑσθονίας καί μέχρι πρότινος Τσεχίας καί Σλοβακίας καί ἀργότερα αὐτοκεφαλίας, ἀφοῦ διαθέτει στούς κόλπους της 1.600.000 πιστούς. Ἔτσι θά κλείσει μία χαινουσα πληγή στό σῶμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί θά ἔλθει ἡ γαλήνη καί ἡ ἡρεμία στήν ταραγμένη αὐτή περιοχή.

Ἡ ἱστορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου τῆς Ἀποστολικῆς Μητροπόλεως τῶν Θεσσαλονικέων

Τοῦ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΚΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ
Φοιτητοῦ Τμ. Ἱστορίας - Ἀρχαιολογίας Α.Π.Θ.

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ πληροφορίες γιά τὸ ναό τῆς Θεσσαλονίκης ἀφιερωμένο στόν Ἅγιο Ἀθανάσιο προέρχονται ἀπό ἓνα χρυσόβουλλο τοῦ Βυζαντινοῦ Αὐτοκράτορα Ἀνδρόνικου Γ΄ Παλαιολόγου (1328-1341), τὸ ὁποῖο χρονολογεῖται σὲ 1329 καὶ κάνει λόγο γιά τὸ «μετόχιον τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου Θεσσαλονίκης». Τὸ χρυσόβουλλο αὐτὸ φυλάσσεται στὴν Ἱερά Μονὴ Μεγίστης Λαύρας τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἡ ἀρχαιολογικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα τὰ τελευταῖα χρόνια ἀπέδειξε ὅτι στὴ σημερινὴ θέση ὑπῆρξε ἄλλος ἱερός ναός, τουλάχιστον πρὶν ἀπὸ τὸν 14^ο αἰ.

Μετὰ τὴν ἄλωση τῆς Θεσσαλονίκης ἀπὸ τοὺς Ὀθωμανοὺς, στὶς 29 Μαρτίου τοῦ 1430 ὁ ναός τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, μαζί μὲ τὰ ὑπόλοιπα μετόχια τῶν μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, παρέμεινε σὲ χριστιανικὰ χέρια καὶ δὲν μετατράπηκε σὲ μουσουλμανικὸ τέμενος. Οἱ ναοὶ στὴν περιοχὴ τῆς Καμάρας ἀπέτελεσαν τοὺς πυρῆνες γύρω ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ἀναπτύχθηκε ἡ ἑλληνικὴ κοινότητα τῆς πόλεως μὰς τὴν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας. Εἰδικὰ ἡ ἑλληνικὴ συνοικία γύρω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου συγκαταλεγόταν ἀνάμεσα στὶς πιὸ εὐπορες τῆς πόλεως. Ἐδῶ βρισκόνταν οἱ πιὸ ἀναπτυγμένες οἰκονομικὰ συντεχνίες τῆς πόλεως, τὰ μεγαλύτερα ἑλληνικὰ σχολεῖα (ἡ Κεντρικὴ Ἀστικὴ Σχολή, τὸ Γυμνάσιο Ἀρ-

ρένων μέχρι τὸ 1892 ἢ τὸ 1893 καὶ τὸ μεγαλοπρεπέστατο Κεντρικὸ Παρθενναγωγεῖο μεταξὺ τῶν σημερινῶν ὁδῶν Σωκράτους καὶ Χριστοπούλου), καθὼς καὶ τὰ προξενεῖα τῆς Ἑλλάδας καὶ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς.

Τὸ 1569, μὲ συνοδικὴ πράξη τοῦ τότε Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Ἰωάννα Ἀργυρόπουλου, ὁ σύγχρονός του Μητροπολίτης Βεροίας Θεοφάνης Μαλάκης ἀγόρασε τὸν ναό καί, μαζί μὲ ὅλη τὴν ἀκίνητη περιουσία του, τὸν δώρισε στὴν Μονὴ Βλατάδων. Ἀπὸ τότε ξέσπασε μιὰ δυσάρεστη καὶ ἀναπάντεχη διαμάχη μεταξὺ τῆς Μονῆς, τῆς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης καὶ τῶν ἐνοριτῶν ἀναφορικὰ μὲ τὴν κυριότητα καὶ τὰ οἰκονομικὰ θέματα τοῦ ναοῦ. Τὸ 1648 ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Ἰωάννης Β΄ σὲ σιγγιλίό του καθόρισε γιά πρώτη φορά τὰ ἐνοριακὰ ὄρια τῆς Μονῆς Βλατάδων, ἐντὸς τῶν ὁποίων περιλαμβανόταν καὶ ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου ὡς μετόχι τοῦ μοναστηριοῦ. Ὡστόσο, ὁ Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Μελέτιος φαίνεται ὅτι «ἀμφισβήτησε» αὐτὸ τὸ καθεστὼς τὸ 1672, παραχωρῶντας τὴν μισὴ ἐνορία στόν νέο Μέγα Οἰκονόμο τῆς Μητροπόλεως ἱερέα Ἰάκωβο (Γιακουμῆ) μαζί μὲ τὰ ἀγίασματα πού βρισκόνταν ἐκτὸς πόλης. Ἐπὶ ἀρχιερατείας Μητροπολίτου Ἰγνατίου οἱ συνεχεῖς διενέ-

Ξεις οδήγησαν σέ προσφυγές στά πολιτικά δικαστήρια, οί όποίες όξυναν τήν κατάσταση. Τό γεγονός αυτό ανάγκασε τόν Οίκουμενικό Πατριάρχη Γαβριήλ Γ΄ νά επέμβει μέ τρία γράμματα τόν Όκτώβριο τοῦ 1702, τόν Μάρτιο τοῦ 1703 καί τόν Μάιο τοῦ 1703, τά όποια, σέ συνδυασμό μέ σουλτανικό φερμάνι τοῦ 1704, απέδωσαν τήν ένορία τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου στόν Μητροπολίτη Ἰγνάτιο καί κατήγγειλαν τούς μοναχούς τών Βλατάδων γιά σφετερισμό τῆς κυριότητας τῆς ἐκκλησίας. Όμως, οὔτε τότε λύθηκαν όριστικά οί διαφορές. Τό 1715 τό ίεροδικεῖο τῆς Κωνσταντινούπολης ἀποφάσισε ότι ό ναός ἀνήκει στήν δικαιοδοσία τῆς Μονῆς Βλατάδων. Πάντως, φαίνεται ότι οί ἀντιμαχόμενες πλευρές κατέληξαν σέ ἕναν πρῶτο συμβιβασμό ἐπί Ἰγνατίου. Σιγγίλιο τοῦ Οίκουμενικοῦ Πατριάρχη Νεοφύτου Ζ΄ τό 1791 ἀναφέρει μιά συμφωνία, σύμφωνα μέ τήν όποία οί μοναχοί ἔπρεπε νά καταβάλλουν στόν Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης 100 γρόσια κάθε χρόνο γιά τήν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου καί τά ἄλλα μετόχια. Οί διαμάχες συνεχίστηκαν γιά πολλά χρόνια ἀκόμα. Οί διαφορές διευθετήθηκαν όριστικά μόλις τό 1974 ἐπί ἀρχιερατείας Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Παντελεήμονος Χρυσοφάκη.

Πυρκαγιά τοῦ 1817 κατέστρεψε τόν ναό, γεγονός πού οδήγησε στήν ἀνοικοδόμησή του μέ ἔξοδα τών ένοριτῶν. Ἐνδεικτικά, ἀναφέρεται ότι τόν πρῶτο χρόνο μετά τήν φωτιά δαπανήθηκαν 68.477,16 γρόσια. **Ό ναός ἐγκαινιάστηκε στίς 15 Νοεμβρίου τοῦ 1818,**

όπως μαρτυροῦν ἡ χαραγμένη ἐπιγραφή τοῦ όριζόντιου ὑπέρθυρου τῆς νότιας πύλης τοῦ ναοῦ, ἀλλά καί ἡ ἐντοιχισμένη τετράγωνη πλάκα στό μέτωπο τῆς δυτικῆς πρόσοψης. Ἐπρόκειτο γιά μιά τρικλιτη ξυλόστεγη βασιλική μέ γυναικωνίτη, σέ σχῆμα Π, ἀρχιτεκτονικός τύπος μέ εὐρύτατη διάδοση στή Μακεδονία κατά τή διάρκεια τῆς Ὀθωμανοκρατίας καί ιδιαίτερα τόν 19^ο αἰώνα. Οί ἐργασίες ἀποπεράτωσης καί ἐξωραϊσμοῦ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς ἐκκλησίας συνεχίστηκαν μέχρι καί τά μέσα τοῦ 19^{ου} αἰώνα. Κοσμήθηκε μέ ἔκπαγλες φορητές εἰκόνες περιώνυμων ζωγράφων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, προσφορές ἐσναφίων (συντεχνιῶν), σωματείων καί ιδιωτῶν στό σύνολό τους.

Κατά τή διάρκεια τοῦ ἔθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα τοῦ 1821, οί Τοῦρκοι μετέτρεψαν τόν ναό σέ φυλακή γιά τόν ἄμαχο πληθυσμό. Ἄν ἐξαιρεθεῖ αὐτό τό διάστημα, ό 19^{ος} αἰώνας ἀποτελεῖ τήν πιό λαμπρή καί ἔνδοξη περίοδο γιά τήν ένορία. Ὁ ναός τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου ἀναφέρεται ὡς «*καύχημα καί δόξα τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος*». Σημαντικές προσωπικότητες τῆς ἐποχῆς διετέλεσαν ἐπίτροποι τῆς ἐκκλησίας, ὅπως ό Ἰωάννης Γούτας Καυταντζόγλου, ό Σπανδωνῆς, ό Νάνος Καστριτίσιου, ό Ἐμμανουήλ Ζ. Κυριακος καί ἄλλοι. Ἀξίζει νά σημειωθεῖ ότι ἡ ἀφιέρωση τοῦ ναοῦ ἐκεῖνα τά χρόνια **ἦταν τριπλή** (**Ἁγιος Ἀθανάσιος-Ἁγιος Ἐλευθέριος-Τρεῖς Ἱεράρχες**). Δέν θά ἦταν ὑπερβολή νά εἰπωθεῖ τό γεγονός ότι ἡ πιό μεγαλοπρεπῆς γιορτή ἦταν αὐτή τών Τριῶν Ἱεραρχῶν στίς 30 Ἰανουαρίου, κατά τήν όποία

ἔδιναν τό «παρών» οἱ τοπικές ἑλληνικές ἐκκλησιαστικές, κοινοτικές καί σωματειακές ἀρχές. Μετά τό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας ὁλόκληρο τό ἐκκλησίασμα, συμπεριλαμβανομένων καί τῶν μαθητῶν τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς ἑλληνικῆς κοινότητας, μέ ἑξαπτέφυγα καί λαμπάδες καί προεξάρχοντα τόν ἐνδεδυμένο μέ τήν ἀρχιερατική του στολή Μητροπολίτη μετέβαινε στό Κεντρικό Παρθεναγωγεῖο μέσω τῆς ὁδοῦ Σωκράτους, ὅπου πραγματοποιοῦνταν ἐκδηλώσεις γιά τήν παιδεία. Ὁ Μητροπολίτης ἀκολουθοῦνταν ἀπό εἴκοσι ἱερεῖς, ἐνῶ προπορευόταν τό ταψί τοῦ μνημοσύνου.

Τό 1860 οἱ ἐνορίτες ξόδεψαν 11.373 γρόσια γιά τήν ἀνέγερση καμπαναριοῦ, τό ὁποῖο ὁλοκληρώθηκε τό 1868. Αὐτό τό παλιό κωδωνοστάσιο ἔχει γκρεμιστεῖ. Τό β' μισό τοῦ 19^{ου} αἰῶνα ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος εἶχε πάντοτε τρεῖς ἱερεῖς καί διάκονο. Ἐδῶ γίνονταν μέχρι καί χειροτονίες ἀρχιερέων, ἐνῶ οἱ ἐπίσκοποι τῆς Μητρόπολης Θεσσαλονίκης, ἡ ὁποία εἶχε τότε ἕξι ἐπισκοπές, τόν προτιμοῦσαν ιδιαίτερα.

Κατά τή διάρκεια τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνα (1904-1908), μέσα στό ναό ἔδιναν τόν ὄρκο τοῦ ἀγωνιστῆ τή νύχτα οἱ Μακεδονομάχοι. Μετά τήν ἀπελευθέρωση τῆς Θεσσαλονίκης ἀπό τούς Τούρκους τό 1912, ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου

Ἀθανασίου μετατράπηκε σέ παρεκκλήσιο τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Παναγίας τῆς Ἀχειροποιήτου. Ὅταν οἱ διωγμένοι ἀπό τίς ὀρδές τοῦ Μουσταφᾶ Κεμάλ Ἀτατούρκ Ἕλληνες τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καί τοῦ Πόντου ἔφτασαν στόν ἑλλαδικό χῶρο τό 1922, ὁ ναός μετατράπηκε σέ χῶρο στέγασης τῶν προσφύγων. Τά παραπάνω εἶχαν ὡς ἀποτέλεσμα τήν παραμέληση τοῦ ναοῦ, ἀλλά καί τήν πρόκληση ζημιῶν.

Το ἔτος 1963 ὁ ναός ἔγινε τελικά ἐνορία. Στίς 29 Αὐγούστου τοῦ ἴδιου ἔτους ἀνακηρύχθηκε ἱστορικό διατηρητέο μνημεῖο ἀπό τίς ἀρμόδιες ὑπηρεσίες τοῦ κράτους. Τή διετία 1967-1968 πραγματοποιήθηκαν ἀναστηλωτικές ἐργασίες, οἱ ὁποῖες ἀποκατέστησαν τίς ζημιές. Ἐργασίες συντήρησης πραγματοποιοῦνται μέχρι καί τίς μέρες μας. Σήμερα, ὁ ναός χαρακτηρίζεται γιά τήν πλούσια ἐνοριακή του δράση καί τήν τέλεση τακτῶν ἀκολουθιῶν.

Ὁ ἱερός ναός τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, λοιπόν, ἀνεξάρτητα ἀπό τούς κατά καιρούς ἐναλλασσόμενους προϊσταμένους φορεῖς του, ἀδιάκοπα ἐνίσχυε καί ἐνισχύει πνευματικά τούς Θεσσαλονικεῖς διά τῶν μυστηρίων, στά δίσεκτα δέ χρόνια τῆς σκλαβιάς τούς στήριξε καί τούς ἐμφύχωνε μέ καρτερία. Χρέος ὅλων μας εἶναι νά διαφυλάττουμε καί νά φροντίζουμε αὐτόν τόν ἱερό τόπο!

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Κωνσταντινίδης Γεώργ., «Ὁ Ναός τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου καί ἡ ἐνορία του», *Ἀρχαίων Ἀνάλεκτα*, Θεσσαλονίκη 2017, σ. 63-96.
- Χριστοδούλου Νικ., *Ἡ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου*, Θεσσαλονίκη 1965.

Βιογραφικό σημείωμα Θεοφιλεσιτάτου Ἐπισκόπου Ἀνδρούσης κ. Κωνσταντίου

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀνδρούσης Κωνσταντῖος Παναγιωτακόπουλος γεννήθηκε στίς 29 Ἰανουαρίου 1960 στό Ἀλεποχώριον Ἠλείας ὅπου καί τελείωσε τίς ἐγκύκλιες σπουδές του. Φοίτησε στήν ἐκκλησιαστική σχολή τῆς Ἐάνθης καί στή συνέχεια ἐνεγράφη στή Θεολογική Σχολή τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἀπ' ὅπου καί ἀποφοίτησε τό 1988. Ἐκπλήρωσε τίς στρατιωτικές του ὑποχρεώσεις ὑπηρετήσας ὡς ὑπαξιωματικός σέ τεθωρακισμένη μονάδα τοῦ νομοῦ Ἐάνθης. Στίς 31 Μαρτίου 1985 χειροτονήθηκε Διάκονος ἀπό τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ἀλεξανδρουπόλεως καί νῦν Θεσσαλονίκης κ. Ἄνθιμο, ἀναλαμβάνοντας καί καθήκοντα ἐπιμελητοῦ στό Σταυρίδειο Μαθητικό Οἰκοτροφεῖο ἀρρένων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Τήν 15η Σεπτεμβρίου 1991 χειροτονεῖται Πρεσβύτερος λαμβάνοντας καί τό ὄφρικό του Ἀρχιμανδρίτου. Κατόπιν τοποθετήθηκε ἐφημέριος Ἱεροκέρυκας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Ἀλεξανδρουπόλεως καί ἀνέλαβε καθήκοντα Διευθυντοῦ τοῦ Σταυριδείου Μαθητικοῦ Οἰκοτροφείου. Τό 1992 διορίστηκε τακτικός Ἱεροκέρυκας καί Πνευματικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως. Τό 2000 ἐξελέγη μέλος τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου Ἀετοχωρίου Ἔβρου.

Πραγματοποίησε πλῆθος ραδιοφωνικῶν ἐκπομπῶν σέ τοπικούς περιφερειακούς σταθμούς τοῦ Ἔβρου, ὅπου ἀναλύθηκαν πνευματικά θέματα καί προβληματισμοί τῶν πιστῶν. Ἀκόμα συμμετείχε σέ διάφορες τοπικές ἐπιτροπές. Τόν Ἀπρίλιο τοῦ 1993 μετέβη στήν Ἱερά Μητρόπολη Κεντρῶς Ἀφρικῆς, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Μακαριστοῦ Μητροπολίτου Κεντρῶς Ἀφρικῆς κυροῦ Τιμοθέου, ὅπου προσέφερε τίς ὑπηρεσίες του στό ἔργο τῆς ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς. Τό 1997 διορίστηκε ὑπεύθυνος τῆς ἐπιτροπῆς-ὁμάδος Ἀντιαιρετικοῦ ἀγῶνα καί στή πλαίσια τῆς δράσης της διοργάνωσε ἀντιαιρετικές ἐκδηλώσεις μέ ὁμιλίες καί ἐκδόσεις ἐντύπων μέ σχετικό περιεχόμενο τόσο στήν πόλη τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως ὅσο καί στή χωριά ἐντός τῶν ὁρίων τῆς Μητροπόλεως.

Τήν 1η Μαρτίου τοῦ 2006 ἀπεσπάσθη στήν Ἱερά Μητρόπολη Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κυροῦ Δαμασκηνοῦ καί ἐγκρίσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Διορίστηκε Πρωτοσύγκελλος τῆς ἐν λόγω Μητροπόλεως καί προϊστάμενος τοῦ Καθεδρικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς, ὅπου καί κατά τήν ἑπταετῆ ὑπηρεσία του στήν Ἱερά Μητρόπολη Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς ἀνέλαβε διευθυντής τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, πραγματοποίησε ραδιοφωνικές ἐκπομπές, συνέγραψε ἄρθρα σέ τοπικές ἐφημερίδες καί περιοδικά, διετέλεσε ὑπεύθυνος νεότιπος,

«Ἡ νηστεία στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία»

Τοῦ Πρωτοπρ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ Ι. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
Ὁδοντιάτρου - Θεολόγου

Ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὅπως λέγει ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν Παῦλος, δέν κερδίζεται μέ τήν ἀποχή ἢ μέ τή βρώση καί τήν πόση τῶν τροφῶν¹. Ἡ τροφή ἐπίσης δέν ἀποτελεῖ τό εἰσιτήριο τῆς εισόδου μας στόν Παράδεισο, ἐπειδή «βρώμα ἡμᾶς, οὐ παρίστησι τῷ Θεῷ»². Ἡ νηστεία εἶναι ἓνα ἀπό τά ἔργα τῆς πίστεως, εἶναι πίστη ὑποκειμενική «ἐν βρώμασιν», ὅπως λέγει ὁ Εὐθύμιος Ζιγαβηνός, καί ὄχι πίστη ἀντικειμενική «ἐν δόγμασιν»³.

Ἡ λέξη νηστεία προήλθε ἀπό δύο συνθετικά τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας, τό ἀχώριστο μόριο *νη* καί τό ρῆμα *ἐσθίω* - *ἔδω* = *τρώγω*. Ἀπό αὐτή προήλθε τό ρῆμα *νηστεύω* καί ἐξ αὐτοῦ τό οὐσιαστικό *νηστεία* πού σημαίνει τήν ἀποχή ἀπό τήν τροφή.

Ἡ νηστεία συντελεῖ στήν ἀποτοξίνωση τοῦ ἀνθρώπινου ὀργανισμοῦ καί στήν προαγωγή τῆς υἱείας, ταυτόχρονα, ὅμως, ἀποτελεῖ ἐντολή τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, μέ σκοπό τήν ἀνακούφιση τῆς ψυχῆς καί τήν ἐξαύλωση τοῦ σώματος⁴. Ἡ νηστεία ἐξυψώνει τό πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τόν Θεό, διότι «πνεῦμα ὁ Θεός καί τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν, ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν»⁵.

Βιογραφικό σημείωμα Θεοφιλεσιᾶτου Ἐπισκόπου Ἀνδρούσας κ. Κωνσταντίνου

συνέχεια ἀπό τήν σελίδα 13

τῶν κατηχητικῶν σχολείων καί ἀνέπτυξε φιλανθρωπικό, κοινωνικό καί ἱεραποστολικό ἔργο στήν περιοχή τῆς Ροδόπης τῆς τοπικῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Τό ἔτος 2014 μετετέθη εἰς Ἀθήνας διορισθεῖς Ἱεροκέρυξ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καί ἱερατικῶς προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Μοσχάτου.

Τόν Σεπτέμβριο τοῦ 2017, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερωνύμου διορίστηκε Διευθυντής καί Ἀντιπρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Οἰκοτροφείου Βουλιαγμένης τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Ἡ νηστεία ἀποτελεῖ ἀκόμη μέσον μετανοίας καί ψυχικῆς ταπεινώσεως τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἀνθρώπου μπροστά στόν Θεό, ὁ ὁποῖος αἰσθανόμενος τήν ἀναξιότητά του, ζητᾷ τό ἔλεος τῆς θείας εὐσπλαχνίας. Παράλληλα εἶναι καί χαλινός τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς σαρκός, σταυρός τῶν παθῶν τοῦ ἀνθρώπου καί νέκρωση αὐτῶν⁶.

Τέλος ἡ ἀγία νηστεία εἶναι καί μέσον προετοιμασίας καί προπαρασκευῆς τῶν πιστῶν. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριός μας πρὶν ἀπό τήν ἔναρξη τοῦ μεσσιακοῦ Του ἔργου, νήστεψε 40 ἡμέρες στήν ἔρημο⁷. Αὐστηρότατη νηστεία τηροῦσε καί ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Προδρόμος στήν ἔρημο τῆς Ἰουδαίας, καθὼς τρεφόταν μέ μέλι ἄγριο καί ἀκρίδες⁸, ἐνδεδυμένος μέ δέριμα καμήλου καί κηρύττοντας βάπτισμα μετανοίας.

Στή διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας ἡ διατεταγμένη νηστεία ὀρθῶς συνδέεται μέ τήν ἐγκράτεια. Σέ ἓνα τροπάριο τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Καθαρᾶς Δευτέρας ψάλλουμε χαρακτηριστικά:

*«Ἀληθῆς νηστεία ἢ τῶν κακῶν ἀλλοτριώσεις,
ἐγκράτεια γλώσσης, θυμοῦ ἀποχή,
ἐπιθυμιῶν χωρισμός, καταλαλιᾶς
ψεύδους καί ἐπιτοκίας.
Ἡ τούτων ἔνδεια νηστεία ἐστίν
ἀληθῆς καί εὐπρόσδεκτος».*

Αὐτή ἡ ἄρρηκτη συνάρτηση νηστείας καί ἐγκρατείας διερμηνεύεται σαφέστατα ἀπό τόν Μέγα Βασίλειο σέ κάποιο γράμμα του πρὸς τοὺς ἀσκητές λέγοντας: «Δέν ἐννοοῦμε μέ τή λέξη ἐγκράτεια τήν παντελή ἀποχή ἀπό τίς τροφές, ἐπειδή αὐτό ἰσοδυναμεῖ μέ θάνατο, ἀλλά ἐννοοῦμε τήν ἀποχή ἀπό τίς ἡδονές τῆς ζωῆς μέ σκοπό νά ζήσουμε ὡς ἄνθρωποι εὐσεβεῖς»⁹.

Ἀλλά καί ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἔχει ἀναφερθεῖ σέ πολλοὺς λόγους του στή νηστεία, κυρίως δέ στίς ὁμιλίες του «εἰς Ἀνδριάντας» πού ἐκφώνησε στήν Ἀντιόχεια τό 387 μ.Χ. Ἀνάμεσα στά λόγια του ξεχωρίζουμε τίς φράσεις: «Νηστεία λέγω, οὐ τήν τῶν βρωμάτων ἀποχήν μόνον, ἀλλά καί τήν τῶν ἁμαρτημάτων».

«Νηστεύεις; Δεῖξόν μοι διά τῶν ἔργων αὐτῶν. Ποίων ἔργων, φησίν; Ἐάν ἴδῃς πένητα, ἐλέησον· ἐάν ἴδῃς ἐχθρόν, καταλλάγηθι»¹⁰.

Ἡ νηστεία ὡς πνευματική προσπάθεια τοῦ πιστοῦ δέν ἔχει καμιά ἀπολύτως ἀξία, ἂν δέν συνδυαστεῖ μέ τήν προσευχή. Αὐτή ἡ εὐλογημένη ἔνωση σάν δύο πτέρυγες κάνει τό πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου νά πετᾷ πρὸς τὰ ἄνω νεκρώνοντας τό σαρκικό φρόνημα¹¹.

Ὅταν οἱ Ἀπόστολοι δέν μπόρεσαν νά θεραπεύσουν τόν σεληνιαζόμενο νέο

τῆς Γαλιλαίας, δέχτηκαν τὴν ἐπίπληξη τοῦ Κυρίου ὁ ὁποῖος τόνισε κατηγορηματικά:

«Τοῦτο τό γένος ἐν οὐδενί δύναται ἐξελεθῆν εἰ μή ἐν προσευχῇ καί νηστεία»¹².

Κι ἂν ὁ Χριστός πειράστηκε στήν ἔρημο ἐνώ νήστευε, ἐμεῖς δέν ἔχουμε τήν παραμικρή πιθανότητα νά ἀποφύγουμε ἕνα τέτοιο πειρασμό, ἐάν δέν κάνουμε τή νηστεία μας θεοκεντρική, ἐνώνοντάς την μέ τήν προσευχή καί τήν αὐτοσυγκέντρωση, παίρνοντας ἔτσι δύναμη ἀπό τόν ἅγιο Θεό. Τό ἐπιστέγασμα ὁμως τῆς νηστείας καί ἡ ὀλοκλήρωσή της εἶναι ὁ συνδυασμός της μέ τήν ἐλεημοσύνη καί τά ἔργα ἀγάπης. Στήν παραβολή τῆς μελλούσης κρίσεως ἀναφέρεται ὡς βασικότερο κριτήριο, ἡ ἔμπρακτη ἐκδήλωση ἀγάπης πρὸς τόν πλησίον μας¹³.

Ὁ ἐλεήμων ἄνθρωπος προσφέρει στόν ἀδελφό του ἀγαθά φθαρτά καί πρόσκαιρα καί δέχεται πίσω ἀγαθά θεῖα καί αἰώνια.

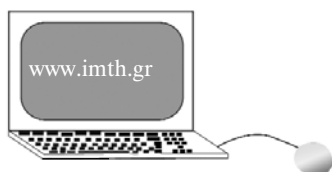
Ὅσο περισσότερο ἀνοίξουμε τήν καρδιά μας καί δώσουμε τήν ἀγάπη μας στούς ἀδελφούς μας, τόσο περισσότερο θά δεχθοῦμε μέσα μας τήν δική του ἀγάπη. Αὐτή ἡ προσφορά μάλιστα πρέπει νά γίνεται μέ χαρά. «Ἰλαρόν γάρ δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός»¹⁴ τονίζει ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν Παῦλος.

Ἡ ἐλεημοσύνη πού γίνεται μέ χαρά, προϋποθέτει τήν αὐθεντική ἀγάπη καί

συνέχεια στήν σελίδα 25

**ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΦΥΛΛΟ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟ ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΥ**

- Ἐκδότης: Η ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
- Τυπογραφεῖο: "ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ" Ἰασίου 1 - ΑΘΗΝΑ
- Ἀπευθύνεσθε: «ΕΥΛΟΓΙΑ» - Ἱερά Μητρόπολη - Βογατσικοῦ 7
Τ.Κ. 54622 - Θεσσαλονίκη
- Ἡ «ΕΥΛΟΓΙΑ» διανέμεται δωρεάν.
- Δεκτές αὐτοπροαίρετες δωρεές ἀναγνωστῶν.
- ISSN 2241-6552

Κάθε Κυριακή γίνεται ἀπευθείας μετάδοση τῆς Ἀρχιερατικῆς θείας Λειτουργίας ἀπό τήν ἰστοσελίδα τῆς Ἱ. Μ. Θεσσαλονίκης στό διαδίκτυο www.imth.gr

«Ἡ νηστεία στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία»

συνέχεια ἀπό τήν σελίδα 16

ἡ ἀγάπη προϋποθέτει μέ τήν σειρά της τήν ταπεινώση. Ἐπειδή ὁμως ἡ ταπεινώση θεωρεῖται ἡ μητέρα ὄλων τῶν ἀρετῶν, κατ' ἐπέκταση θεωροῦμε πώς οἱ ἐλεήμονες κατέχουν τό πλήρωμα τῶν ἀρετῶν.

Πρωταρχικός σκοπός τῆς νηστείας εἶναι ἡ κάθαρση τῆς ψυχῆς καί τοῦ σώματος τοῦ πιστοῦ. Σύμφωνα μέ τόν ἅγιο Γρηγόριο τόν Παλαμᾶ, ἡ νηστεία κατευνάζει τίς σαρκικές ἐπιθυμίες καί καταστέλλει τίς ἐπαναστάσεις τοῦ σώματος¹⁵. Ἐλευθερώνει ὁμως ταυτόχρονα καί ἀπό τά πάθη τῆς ψυχῆς, γι' αὐτό καί ὀνομάζεται παθοκτόνος¹⁶. Ἡ νηστεία εἶναι οὐσιαστικά ἕνα ὄπλο μέ τό ὁποῖο ὁ χριστιανός ἀντιμάχεται τόν διάβολο καί τήν στρατιά του¹⁷. Συμβάλλει ὁμως καί στήν ἀπόκτηση χριστιανικῶν ἀρετῶν ἀποτελώντας τό θεμέλιο τῆς ἀρετῆς¹⁸.

Κατέχοντας τόσο σημαντική θέση μέσα στήν πνευματική ζωή ἡ νηστεία ἐγινε ὑποχρέωση καί καθήκον γιά τόν πιστό, ἡ παράβαση τοῦ ὁποῖου συνεπάγεται αὐστηρές κυρώσεις καί συγκεκριμένα καθαίρεση γιά τούς κληρικούς καί ἀφορισμός γιά τούς λαϊκούς. Οἱ νηστεῖες γιά τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας εἶναι οἱ ἑξῆς:

1) Ἡ μεγάλη Τεσσαρακοστή μαζί μέ τήν Μεγάλη Ἑβδομάδα. 2) Ἡ νηστεία πρό τῶν Χριστουγέννων. 3) Ἡ νηστεία τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. 4) Ἡ νηστεία τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. 5) Ἡ Τετάρτη καί Παρασκευή κάθε ἐβδομάδος. 6) Ἡ νηστεία τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. 7) Ἡ νηστεία τῆς ἀποτομῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου. 8) Ἡ νηστεία τῆς παραμονῆς τῶν Θεοφανείων.

Ἐκτός τῆς καταλύσεως σέ ὅλα τά εἶδη τροφῶν, ὑπάρχουν διάφορες ἐπιτρεπτές καταλύσεις σέ φαγητά ἀνάλογα μέ τίς ἡμέρες τῶν νηστειῶν:

1) Ἡ κατάλυση γάλακτος καί αὐγῶν. 2) Ἡ κατάλυση ἰχθύος. 3) Ἡ κατάλυση ἐλαίου καί οἴνου. 4) Ἡ ξηροφαγία.

Στήν τήρηση αὐτῶν τῶν νηστειῶν ὑποχρεοῦνται ὅλοι οἱ πιστοί ἄνδρες καί γυναῖκες, παιδιά καί γέροντες ἐκτός τῶν περιπτώσεων ἀσθενείας ἢ ἀδυναμίας πού προέρχεται ἀπό σοβαρές ἀσθένειες, ὅπως ἀναλυτικά ὀρίζει καί ὁ 69ος Ἀποστολικός Κανόνας.

Ὁ Μέγας Βασίλειος θέλει τή νηστεία νά ἔχει τή θέση θεϊκῆς ἐντολῆς καί νόμου πού θεσπίστηκε ἀπό τήν ἐποχή πού ζοῦσαν στόν Παράδεισο οἱ Πρωτόπλαστοι¹⁹. Εἶναι λοιπόν τόση ἡ δύναμή της καί ἡ ἀναγκαιότητά της ὥστε κατέστη καί θεοδίδακτη καθώς καί ὁ ἴδιος ὁ Κύριος καί Θεάνθρωπος νήστευσε γιά νά παραδειγματιστοῦμε. Ἄν μάλιστα συνδυάζεται, ὅπως εἶναι ἀπαραίτητο, μέ τήν προσευχή καί τήν ἐλεημοσύνη, τότε εἶναι ἱκανή νά γίνεи τό κλειδί πού θά ἀνοίξει ξανά γιά ὅλους τούς πιστούς τήν πόρτα τοῦ Παραδείσου.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. «Οὐκ ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρώσις καὶ πόσις» (Ρωμ. ιδ´ 17).
2. Α´ Κορ. η´ 8.
3. Ρωμ. ιδ´ 22.
4. Γεν. β´ 17.
5. Ἰωάν. δ´ 24.
6. Γαλατ. ε´ 24.
7. Ματθ. γ´ 1.2.
8. Ματθ. γ´ 1-4.
9. Migne Patrologia Graeca, Κεφάλαια τῶν κατὰ πλάτος ὄρων. Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας. Ἐρωτ. 16 καὶ 19.
10. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Εἰς τοὺς Ἀνδριάντας Ὁμιλία, ΙΙΙ, PG 49, 53.
11. Κολ. γ´ 1-5.
12. Μάρκ. θ´ 29.
13. Ματθ. 25, 35-36.
14. Β´ Κορ. θ´ 7.
15. Ἁγ. Γρηγορίου Παλαμᾶ, Ὁμιλία θ´, Ἐν τῷ καιρῷ τῆς νηστείας καὶ τῆς Προσευχῆς, PG 151, 105A.
16. Συμεῶν τοῦ Νέου Θεολόγου, Κατηχ. 12, SC 104, 180
17. Περί νηστείας λογ. 1,9, ΒΕΠΕΣ 54,18.
18. Περί φιλοπτώχειας λογ. 1, PG 46, 456C.
19. Γεν. β´ 17.

Νηστείαν, οὐκ ἀποχὴν βρωμάτων μόνον τελέσωμεν, ἀλλὰ παντὸς ὑλικοῦ πάθους ἀλλοτριώσιν· ἵνα τὴν καθ' ἡμῶν τυραννοῦσαν σάρκα δουλώσαντες, ἄξιοι γενώμεθα τῆς τοῦ ἀμνοῦ μεταλήψεως, τοῦ ὑπὲρ τοῦ κόσμου σφαγέντος ἐκουσίως Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ πνευματικῶς ἐορτάσωμεν τὴν ἐκ νεκρῶν τοῦ Σωτῆρος ἀνάστασιν, εἰς ὕψος ἀρθέντες ἀρετῶν ἐν φαιδρότητι καὶ τῇ τρυφῇ τῶν ἀρίστων ἔργων εὐφραίνοντες τὸν φιλόανθρωπον

Ἰδιόμελον Ἀποστίχων, Τρίτης Α´ Νηστειῶν (ἤχος πλ. δ´)

Ἡ ὁμιλία τοῦ Μίκη Θεοδωράκη στὴν πλατεία Συντάγματος

«Ὁ Ἕλληνας, ὄρθιος»

«Οἱ περίφημες “παραχωρήσεις” τοῦ κυρίου Ζάεφ, ὅπως καὶ τὰ σχετικά μέτρη σύνθετη ὀνομασία, εἶναι κουτοπονηριές πού θά μπορούσαν νά ἀπευθύνονται μόνο σέ λαό ἠλιθίων καί γονατισμένων. Γιά ἐμᾶς εἶναι ντροπή ἀκόμη καί νά ἀναφεροῦμε σ’ αὐτά, ἀφοῦ ἡ ὀνομασία τοῦ ὁποιοῦ ἀεροδρομίου καί τῆς ὁποίας λεωφόρου εἶναι στή δική τους ἀποκλειστική εὐχέρεια νά ἀλλάξει ξανά ἀμέσως μόλις ἐπιτύχουν τούς σκοπούς τους. Ἀλήθεια, τόσο βλάκες μᾶς θεωρεῖ ὁ Σκοπιανός πρωθυπουργός ἢ τόσο ἔτοιμους νά κατεβάσουμε τὰ παντελόνια μας... Καί ζητῶ συγγνώμη γι’ αὐτή τὴν ἔκφραση. Ὅμως δέν εἶναι ἡ πρώτη φορά πού μπορεῖ ὄλοι γύρω νά πιστεύουν ὅτι ὁ Ἕλληνας ἔχει μεταβληθεῖ σέ ραγιᾶ, ἀλλά ἐκεῖνος σηκώνεται ὄρθιος. Βεβαίως, εἴμαστε πάντα ἕνας φιλειρηνικός λαός πού ἐπιθυμεῖ τὴν εἰρηνική καί φιλική συνύπαρξή του μέ τούς γειτονικούς του λαούς. Παράλληλα, θά πρέπει, ὅμως, νά γνωρίζουμε ὅτι ἀπό τὴν ἄλλη μεριά ὑπάρχει ἕνα βαθύ κράτος πού συνωμοτεῖ μέ ἄλλες διεθνεῖς δυνάμεις ἐναντίον τῆς ἀκεραιότητας τῆς χώρας μας. Καί γι’ αὐτόν τόν λόγο θά πρέπει νά παίρνομε ὅλα τὰ μέτρα πού θά ἐξασφαλίσουν τὴν ἀμυνα τῆς χώρας μας».

«Δέν χάνουμε τίποτα»

«Στὴν οὐσία, ἐμεῖς δέν ἔχουμε νά χάσουμε τίποτα. Τό γεγονός ὅτι ὑπάρχουν χώρες πού ἀναγνώρισαν τὰ Σκόπια μέ τό ὄνομα “Μακεδονία”, παραβλέποντας ὅτι ἔτσι γελοιοποιοῦνται μπροστά

στὴν Ἱστορία, δέν νομίζω ὅτι μᾶς ἀφορᾶ, ἀφοῦ ἡ δική μας ἀπόφαση καί μόνον εἶναι πού θά νομιμοποιήσει ἱστορικά καί θά κρίνει τελεσίδικα τό θέμα αὐτό. Διότι μόνον ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες μπορούμε νά δώσουμε ἢ νά μὴ δώσουμε τό δικαίωμα στους Σκοπιανούς νά οἰκιοποιοῦνται στό μέλλον μέσω τοῦ ὀνόματος “Μακεδονία” ἕνα ἀναπόσπαστο –ἀπό ἄποψη ἱστορική, πολιτισμική– τμήμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Γιά νά τό πῶ πιό ἀπλά, ὥστε νά γίνω κατανοητός, χρειάζεται ἡ βούλα τῆς Ἑλλάδας γιά νά θεωρηθοῦν γνήσιοι Μακεδόνες καί ὄχι χάρτινοι καί νόθοι, ὅπως εἶναι σήμερα. Ἐφόσον ἐμεῖς ἀρνούμαστε, ὅπως εἶπα, νά βγάλουμε οἱ ἴδιοι τὰ μάτια μας γιά νά εἴμαστε ἀρεστοί στίς ΗΠΑ, στό NATO καί στὴν Εὐρώπη, μπορούμε νά συνεχίσουμε ἀπρόσκοπτα τὴ ζωὴ μας, ὅπως κάναμε τόσα χρόνια. Αὐτό, ὅμως, σημαίνει ὅτι θά πρέπει νά ἀρνηθοῦμε κάθε ἄλλη παραχώρηση.

»Σ’ αὐτή τὴν κρίσιμη στιγμή καί μπροστά στὴν πιθανότητα νά ὀδηγηθοῦμε ἀκόμη καί σέ καταστάσεις ἐθνικῆς τραγωδίας, θεωρῶ ὅτι τὴν εὐθύνη τῶν ἀποφάσεων δέν εἶναι ὄρθο νά τὴν ἐπωμισθεῖ ἡ ὁποιαδήποτε κυβέρνηση. Ὅχι μόνο μιά κυβέρνηση μειοψηφίας, ὅπως εἶναι ἡ σημερινή, ἀλλά ἀκόμη καί μιά κυβέρνηση λαϊκῆς πλειοψηφίας. Οὔτε ἀκόμη καί ἡ ἴδια ἡ Βουλή! Ποιὰ εἶναι, λοιπόν, ἡ λύση; Δημοψήφισμα; Γιά ἐμᾶς ἡ θέση τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ στό συγκεκριμένο θέμα εἶναι τόσο σαφής, σταθερή καί αὐτονόητη, πού δέν χρειάζεται δημοψήφι-

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ
ΗΜΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Λόγος εις τήν Ὑπαπαντήν
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
καί εις τήν Θεοτόκον καί εις τόν Συμεών

(ἀπόσπασμα)

Δέν φορεῖ μόνο σάρκα ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, ἀλλά καί περιτέμνεται σύμφωνα μέ τόν Μωσαϊκό νόμο, γιά νά μήν ἔχη πρόφασιν ἢ ἀπιστία τῶν Ἰουδαίων. Γιατί ἔρχεται πρὸς τόν νόμο γιά χάρι τοῦ ἴδιου τοῦ νόμου, γιά νά ἐλευθερώσῃ τοὺς μαθητές του μέσω τῆς πίστεως πού βασιζόταν στὸν νόμο. Καί παίρνει σάρκα καί περιτέμνεται κι αὐτός μαζί μέ τοὺς Ἰουδαίους. Πῆρε τὸ ἴδιο μέ αὐτοὺς σῶμα, πῆρε καί τὴν ἴδια περιτομή. Ἔκανε ἀναντίρρητη τὴν συγγενεία Του μέ αὐτούς, ὥστε νά μήν τὸν ἀρνηθοῦν, αὐτόν, ὁ ὁποῖος ἦταν ὁ Χριστός πού ἔρχεται ἀπὸ τὴν γενιά τοῦ Δαυὶδ, καί πού αὐτοὶ προσδοκοῦσαν. Ἔδειξε τὸ γνῶρισμα τῆς συγγενείας Του μέ αὐτούς. Γιατί, ἂν ἀκόμη καί μετά τὴν περιτομή Του ἔλεγαν «δέν ξέρουμε ἀπὸ ποῦ εἶναι»¹, ἐάν δέν εἶχε περιτμηθῆ κατὰ σάρκα, ἢ ἀρνησίς τους θά εἶχε κάποια εὐλογία πρόφασιν.

Ἡ ὁμιλία τοῦ Μίκη Θεοδωράκη στὴν πλατεία Συντάγματος

συνέχεια ἀπὸ τὴν σελίδα 27

σισμα. Ἐάν, ὅμως, κάποια κυβέρνηση διανοηθεῖ νά βάλει τὴν ὑπογραφή τῆς χώρας μας σέ ὁποιαδήποτε ὄνομασία, ἀπλή ἢ σύνθετη, πού θά περιέχει τὸ ὄνομα “Μακεδονία”, δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι εἶναι ὑποχρεωμένη νά ρωτήσῃ πρῶτα τὸν ἑλληνικὸ λαό. Στὴν περίπτωση αὐτὴ τὸ δημοψήφισμα εἶναι ἀπαραίτητο. Στὴν περίπτωση αὐτὴ, λοιπόν, πού ἡ κυβέρνηση θά τολμήσῃ νά βάλει μιὰ τέτοια ὑπογραφή, ἀπευθύνω ἔκκληση σέ ὅλους τοὺς βουλευτές τοῦ ἑλληνικοῦ Κοινοβουλίου, πού ἔχουν τὸ δικαίωμα νά ζητήσουν τὴ διενέργεια δημοψηφίσματος γι’ αὐτὸ τὸ ἐθνικῆς σημασίας θέμα, νά προκαλέσουν τὴ σχετικὴ συζήτηση στὴ Βουλὴ καί νά ὑπερηφίσουν τὸ σχετικὸ αἴτημα.

»Ἀγαπητοὶ φίλοι καί φίλες, πατρι-

ῶτες καί πατριώτισσες, σέ ὅλη μου τὴ ζωὴ ἀγωνίστηκα γιά τὴν ἐνότητα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Πιστεύω ἀπόλυτα ὅτι κι αὐτὸ τὸ μεγάλο πρόβλημα θά πρέπει νά τὸ ἀντιμετωπίσουμε ἐνωμένοι σάν μιὰ γροθιά. Καί πιστεύω ἀπόλυτα ὅτι εἴμαστε ἐνωμένοι. Διότι, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τίς ὅποιες διαφωνίες μας, εἴμαστε ὅλοι πατριῶτες. Ὅταν ὑπερασπίζεται κανεὶς τὰ δίκαια τῆς πατρίδας καί τοῦ λαοῦ του, αὐτὸ δέν εἶναι ἐθνικισμός, εἶναι πατριωτισμός! Καί ἡ Ἑλλάδα σήμερα, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ, ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ πατριῶτες! Οἱ Ἕλληνες σήμερα ἐνωμένοι δίνουν ὅλοι μαζί τὴν ἀπάντηση ἀπὸ τὴν πλατεία Συντάγματος: Ἡ Μακεδονία εἶναι μιὰ καί ἦταν, εἶναι καί θά εἶναι πάντα ἑλληνική».

«*Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ*», 10.2.2018

«Όταν συμπληρώθηκαν οί ὀκτώ ἡμέρες»: Γιατί ὁ νόμος ὀρίζει τήν ὀγδόη ἡμέρα νά γίνεται ἡ περιτομή, καί ὅταν φθάσῃ ἡ ὀγδόη, ἔρχεται μέσα ὁ γιατρός καί πιάνει τό μαχαιράκι καί κάνει τά τῆς τέχνης του. Δέν ἰσχύει δέ τότε ἡ ἀργία τοῦ Σαββάτου λόγω τῆς περιτομῆς.

Ἄς ρωτήσουμε λοιπόν τούς Ἰουδαίους: Ἀνάπαυσις τό Σάββατο· τέλεια ἀργία αὐτή τήν ἡμέρα... Για ποιά λοιπόν αἰτία ἡ ὀγδόη ἐκτοπίζει τήν ἐβδόμη; Γιατί ἡ ὀγδόη γίνεται ἀνώτερη ἀπό τήν ἐβδόμη; Ὅμως οἱ Ἰουδαῖοι δέν γνωρίζουν τά τῶν Ἰουδαίων. Ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ καί τόν Χριστό γνωρίζει καί τίς Ἰουδαϊκές διδασκαλίες. Περιτέμενεται λοιπόν τό παιδί τήν ὀγδόη ἡμέρα, ἐπειδή κατὰ τήν ὀγδόη ἡ Ἀνάστασις, δηλαδή ἡ Κυριακή, ἐμελλε νά ἀποβῆ ἡ περιτομή² ὄλου τοῦ κόσμου. Γιατί ἄλλωστε δέν διέταξε ὁ Μωυσῆς νά γίνεται ἡ περιτομή τήν ἕκτη ἡμέρα; Γιατί ὄχι τήν ἑνάτη ἢ τήν δεκάτη; Εἶναι λοιπόν προφανές ἡ σημασία τῆς ὀγδόης ἡμέρας, κατὰ τήν ὁποία γίνεται ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου. Ὅποιος λοιπόν δέν πιστεύει στήν Ἀνάστασι εἶναι ἀπερίτεμος στήν καρδιά, ἀφοῦ μέ τήν ἀπιστία του ἀποξενώνεται ἀπό τόν Θεό. Ἐνῶ ἡ περιτομή τῆς πίστεως εἶναι ἀληθινή γνῶσις καί αἴσθησις. Γι' αὐτό, ἀγαπητέ μου, ἡ περιτομή δίδεται θεωρητικά στούς πιστούς ὑπό τήν ἔννοια τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. Τό δέ ἅγιο βάπτισμα εἶναι τύπος τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Νά περάσῃς λοιπόν ἀπό τήν σάρκα στό πνεῦμα καί ἀπό τά σωματικά στό μεγαλεῖο τοῦ πνεύματος καί θά βρῆς ἐκεῖ μέν περιτομή σαρκική, ἐδῶ δέ περιτομή πνευματική καί κάθαρις ἀπό τίς ἁμαρτίες. Ὀγδόη ἡμέρα εἶναι ἡ περιτομή· ἡ δέ ὀγδόη ἡμέρα εἶναι καί ἡ ἀνάστασις· τῆς δέ ἀναστάσεως τύπος εἶναι τό βάπτισμα. Δέστε πῶς ἀπό τά μικρά προοδεύουμε στά μεγαλύτερα, ἀπό τά σωματικά στά πνευματικώτερα. Νά ἔλθουν λοιπόν οἱ Ἰουδαῖοι κι αὐτοί καί νά προοδεύουν. Γιατί πρέπει νά προοδεύουν ἀπό τά σαρκικά καί νά μῆν ἀρκεστοῦν σ' αὐτά.

Λοιπόν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ὁποῖος δέν ἤλθε νά καταλύσῃ τόν νόμο, ἀλλά νά τόν ἐκπληρώσῃ, περιετμήθη κι αὐτός μαζί μέ τούς Ἰουδαίους. Λέγει λοιπόν ὁ Εὐαγγελιστής: «Συμπληρώθηκαν ὀκτώ ἡμέρες γιά τήν περιτομή του καί τοῦ δόθηκε τό ὄνομα Ἰησοῦς, ὅπως ὠνομάστηκε ἀπό τόν ἄγγελο προτοῦ νά συλληφθῆ στήν κοιλιά τῆς μητέρας του». Ἐμεῖς δηλαδή παίρνουμε τό ὄνομα μετά τήν γέννησί μας, ἐνῶ ὁ Ἰησοῦς παίρνει τό ὄνομά του προτοῦ νά γεννηθῆ. Γιατί ὑπῆρχε καί προτοῦ νά συλληφθῆ. Ὀνομάστηκε δέ Ἰησοῦς, ἐπειδή τό ἔργο του ἦταν ἔργο Σωτήρος. «Καί ὅταν συμπληρώθηκαν, λέει, οἱ ἡμέρες τοῦ καθαρισμοῦ τους σύμφωνα μέ τόν νόμο τοῦ Μωυσέως». Τίνος καθαρισμοῦ; Τῆς Μαρίας καί τοῦ Ἰωσήφ. Διέταξε δηλαδή ὁ νόμος, ἡ γυναίκα πού μόλις εἶχε γεννήσει νά καθαρίζεται καί νά φυλάγῃ τίς ἡμέρες καί νά μῆν βγαίῃ ἔξω.

«Όταν λοιπόν συμπληρώθηκαν οἱ ἡμέρες τοῦ καθαρισμοῦ σύμφωνα μέ τόν νόμο τοῦ Μωυσέως» –καίτοι δέν ὑφίστατο τέτοια ἀνάγκη γιά τήν Παρθένο, ἀλλ' ὅμως ἐκπληρωνόταν ἔτσι ὁ νόμος– «τόν ἀνέβασαν στά Ἱεροσόλυμα, γιά νά τόν προσφέρουν στόν Κύριο, ὅπως ἔχει γραφῆ στόν νόμο τοῦ Κυρίου». Ὅπου ὁ λόγος εἶναι γιά σωματικό καθαρισμό, λέει «σύμφωνα μέ τόν νόμο τοῦ Μωυσέως»· ὅπου γιά προσφορά τοῦ Ἁγίου, «ὅπως ἔχει γραφῆ, λέει, στόν νόμο τοῦ Κυρίου». Ὅχι ὅτι ὁ νόμος τοῦ

Μουσέως δέν ἦταν νόμος τοῦ Κυρίου· διότι, ὅσα λέει ἓνας προφήτης κινούμενος ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα, δέν τά λέει μόνος, ἀλλά ὁ Κύριος τοῦ τά ὑπαγορεύει. Ἐπειδή ὁμως καί ὁ καθαρισμός εἶχε χαρακτήρα σωματικό, γι' αὐτό λέει «νόμο τοῦ Μουσέως». Ὅταν ὁμως προσφερόταν τό πρωτότοκο, λέει «κατά τόν νόμο τοῦ Κυρίου» τιμώντας ἔτσι τό νεογέννητο. «Ὅπως εἶναι γραμμένο στόν νόμο τοῦ Κυρίου: κάθε ἀρσενικό πού διανοίγει μήτρα νά ὀνομασθῇ ἅγιο καί ἀφιερωμένο στόν Κύριο». Αὐτή λοιπόν ἡ φράσις καί ἡ διάταξις ὀλόκληρη καί ἡ ἀφορμή τῆς διατάξεως βάλθηκε γι' αὐτόν πού ἐπρόκειτο νά διανοίξῃ μήτρα. Γιατί ὅλα τά πρωτότοκα τῶν ζώων καί τῶν ἀνθρώπων οὐδέποτε διήνοιξαν μήτρα, ἀλλά ἦταν ἀπλῶς καί μόνο πρωτότοκα. Ἐκεῖνος ὁμως πού γεννήθηκε ἀπό μητέρα παρθένο, αὐτός μόνο διήνοιξε μήτρα. Κάνε μου λοιπόν τήν χάρι καί πρόσεξε ὅτι ἡ διατύπωσις ὅλου αὐτοῦ τοῦ νόμου ἐγινε γιά ἐκεῖνον μόνο πού ἐπρόκειτο νά γεννηθῇ ἀπό μητέρα παρθένο. Πῶς ὁμως νά τήν κατανοοῦσαν οἱ Ἰουδαῖοι; Γιατί σάν σαρκικοί πού εἶναι ἀπέχουν πολύ ἀπό τοῦ νά καταλάβουν τά νοήματα τῆς πνευματικῆς διδασκαλίας. Ἐπειτα ἀνεβαίνουν «γιά νά προσφέρουν θυσία, σύμφωνα μέ αὐτό πού λέει ὁ νόμος τοῦ Κυρίου, ἓνα ζευγάρι ἀπό τρυγόνια ἢ δύο νεοσσούς ἀπό περιστέρια»³. Ἐγιναν δέ καί αὐτά τυπικά, κατά τόν νόμο, ὥστε νά μὴν ὑπάρχῃ καμιά ἔλλειψις στήν πιστή ἐκτέλεσι τοῦ νόμου. Αὐτά εἶναι τά συγκαλυμμένα νοήματα τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου. Ἄς ἔλθουμε ὁμως στήν ἐξήγησι τοῦ Εὐαγγελίου. «Καί νά, ὑπῆρχε ἓνας ἄνθρωπος στήν Ἱερουσαλήμ πού ὀνομαζόταν Συμεών. Καί ὁ ἄνθρωπος αὐτός ἦταν δίκαιος καί εὐλαβῆς καί τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἦταν ἐπάνω του. Αὐτός εἶχε λάβει ἀποκάλυψι ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα ὅτι δέν θά τελείωνε τήν ζωή του προτοῦ δῆ τόν Χριστό τόν Κυρίου». Γέροντας ἦταν ὁ Συμεών καί περιέμενε τήν ἐκπλήρωσι τῆς ὑποσχέσεως. Ἐμενε στόν ναό μέσα καί μονολογοῦσε: Ὅπου καί νά γεννηθῇ, ὅπωςδῆποτε ἐδῶ θά παρουσιασθῇ. «Αὐτός ἦλθε κατ' ἔμπνευσιν τοῦ Πνεύματος στόν ναό» ἐκεῖνη τήν ὥρα πού οἱ γονεῖς ἔφεραν ἐκεῖ τό παιδί. Διότι βέβαια πολλές φορές ἐρχόταν, ἀλλά μέ δική του πρόθεσι. Τότε ὁμως ὀδηγημένος ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα στήν κατάλληλη στιγμή, ἔρχεται, γιά νά λάβῃ τήν ἐκπλήρωσι τῆς ὑποσχέσεως.

«Αὐτός δέχτηκε στήν ἀγκαλιά του τόν Ἰησοῦ καί εὐλόγησε τόν Θεό καί εἶπε: Σήμερα ἀφήνεις ἐλεύθερο τόν δοῦλο σου, Δέσποτα, νά πεθάνῃ κατά τόν λόγο σου μέ εἰρήνη». Ἀπό πού τόν ἀφήνεις ἐλεύθερο; Ἀπό τόν στίβο τῆς ζωῆς. Γιατί εἶναι γεμάτα λύπη τά βιοτικά πράγματα. Ἡ ζωή εἶναι φυλακή. Ἐκεῖνος λοιπόν ἤθελε νά ἐλευθερωθῇ. Ἐάν ὁμως κάποιος τήν ἀναχώρησι ἀπό τήν ἐδῶ ζωή τήν θεωρῇ ζημία αὐτός δέν εἶναι ἀκόμη τέλειος στήν πίστι.

Ἐκεῖνος ὁμως ἔλεγε: «Σήμερα ἀφήνεις ἐλεύθερο τόν δοῦλο σου, Δέσποτα, νά πεθάνῃ κατά τόν λόγο σου μέ εἰρήνη». Διότι αὐτός πού πρόκειται νά κάμῃ εἰρήνη μέ τόν κόσμο ἔφθασε· ὁ εἰρηνοποιός ἔχει ἔλθει· ἐκεῖνος πού συνδέει τόν οὐρανό μέ τήν γῆ καί μετατρέπει τήν γῆ σέ οὐρανό μέ τήν εὐαγγελική διδασκαλία ἔχει καταφθάσει.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Πρβλ. Ἰωάν. ζ' 41-43. **2.** Ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν κατά τήν Δευτέρα Παρουσία θά ἀποτελέσῃ τήν «περιτομή» δηλ. τήν ὀριστική ἀπομάκρυνσι τοῦ κακοῦ καί τῆς ἁμαρτίας ἀπό ὀλόκληρη τήν κτίσι. **3.** Λευίτ. ε' 11, ιβ' 8.

Ἄνοίγει σήμερα ὁ ναός τῆς Ἀναστάσεως

Τοῦ Α. Ρ.

ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ. Σήμερα τό πρωί ἀναμένεται νά ἀνοίξει ἐκ νέου ἡ ἐκκλησία τῆς Ἀναστάσεως στήν Ἱερουσαλήμ, μετά τήν ἀναστολή τῆς ἀπόφασης γιά φορολόγηση ἐμπορικῶν ἀκινήτων πού ἀνήκουν σέ χριστιανικές ἐκκλησίες. Ἡ ἀπόφαση τοῦ δημάρχου σήμανε τήν ὑποχώρησή του ἀπό μιά ἐνέργεια πού εἶχε ἐξοργίσει τούς θρησκευτικούς ἡγέτες τῆς Ἱερῆς Πόλης καί τούς εἶχε ὀδηγήσει στήν ἀπόφαση νά κλείσουν τόν Ναό τῆς Ἀναστάσεως. Σέ ἀνακοίνωση τοῦ γραφείου τοῦ Μπέντζαμιν Νετανιάχου ἐξηγήσε πώς δημιουργήθηκε ὁμάδα, προκειμένου νά διαπραγματευθεῖ μέ ἐκπροσώπους τῶν Ἐκκλησιῶν τήν ἐξεύρεση μιᾶς λύσης. «Ὡς ἀποτέλεσμα, ἡ δημοτική ἀρχή τῆς Ἱερουσαλήμ ἀνατέλλει τίς ἐνέργειες πού ἔχει ἀναλάβει τίς τελευταῖες ἑβδομάδες», ἀνέφερε.

Ἡ Ἄννα Κουλούρη, ἀξιωματοῦχος στή γραμματεία τοῦ ἑλληνικοῦ Πατριαρχείου, δήλωσε προχθές ὅτι ὅλοι οἱ χριστιανοί εἶναι ἐνωμένοι στήν ἀντίθεσή τους κατά τῆς ἰσραηλινῆς ἀπόφασης. «Τό ἐννοοῦν πολύ σοβαρά. Θέλουν νά δοῦν κάποια ἀλλαγὴ στάσης, προτοῦ σκεφθοῦν νά ἀνοίξουν καί πάλι τίς πόρτες τοῦ ναοῦ», δήλωσε.

Ἡ ἐμβληματική ἐκκλησία ἔκλεισε τήν Κυριακή, καθώς ἡ Ρωμαιοκαθολική, ἡ Ἑλληνορθόδοξη καί οἱ ἄλλες Ἐκκλησίες θέλησαν μέ αὐτόν τόν τρόπο νά διαμαρτυρηθοῦν γιά τήν ἀπόφαση τοῦ δημάρχου Νίρ Μπαρκάτ νά ἐγκαινιάσει τή φορολόγηση περιουσιακῶν τους στοιχείων. Ὁ συγκεκριμένος ναός εἶναι ἀπό τούς σημαντικότερους τόπους λατρείας γιά τούς χριστιανούς, ἀφοῦ ἐκεῖ θεωρεῖται ὅτι ἔγιναν ἡ Σταύρωση καί ἡ Ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ. Τό κλείσιμό του συνέπεσε μέ τήν ἔναρξη τῆς πασχαλινῆς περιόδου, κατά τήν ὁποία αὐξάνεται ὁ ἀριθμός τῶν προσκυνητῶν πού τόν ἐπισκέπτονται. Ὁ Μπαρκάτ διευκρίνισε, πάντως, ὅτι ἡ ἀπόφαση ἀφοροῦσε μόνο ἐμπορικά ἀκίνητα, ὅπως ξενοδοχεῖα, ἐστιατόρια καί γραφεῖα, ὄχι σπίτια ἢ ναούς. Ἐπισήμανε ἐξάλλου ὅτι παρόμοιες πρακτικές ἐφαρμόζονται διεθνῶς. «Ὡς δήμαρχος τῆς πόλης τῆς Ἱερουσαλήμ στόχος μου εἶναι νά διασφαλίσω ὅτι οἱ πολῖτες πληρώνουν τούς φόρους τους. Δέν ἔχουμε κακές προθέσεις ἐδῶ», εἶπε στή διάρκεια συνέντευξής του χθές στό Associated Press. Ἀντίθετα, οἱ Ἐκκλησίες κατηγόρησαν τόν Μπαρκάτ ὅτι ἐνεργεῖ κακόπιστα καί ὑπονομεύει τό σάτους κβό. Τό ἐπιχείρημά τους εἶναι ὅτι καί τά ἐμπορικά ἀκίνητα ἐξυπηρετοῦν θρησκευτικούς σκοπούς, παρέχοντας ὑπηρεσίες σέ προσκυνητές καί στό τοπικό ποίμνιο.

*Ἀπό τήν ἐφημερίδα
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»*

28-02-2018

Στό Σκοπιανό δίνουν πολλοί ξετάσεις

Τοῦ Θ. Γ. ΒΟΥΔΙΚΛΑΡΗ,
Πολιτικοῦ μηχανικοῦ

Κύριε διευθυντά

Ἄν τὰ ἐπιχειρήματα πού μᾶς ἐξασφαλίζει ἡ Ἱστορία καί ἡ δικαίωση πού μᾶς ἔχουν προσφέρει οἱ δηλώσεις τοῦ πρώην προέδρου τῆς FYROM Κίρο Γκλιγκόροφ, τοῦ πρώην ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν τῶν ΗΠΑ Στετίνιους καί μία μεγάλη σειρά ἄλλων στοιχείων, δέν εἶναι ἐπαρκῆ γιά νά ὑπερασπιστοῦμε τό ὄνομα τῆς Μακεδονίας μας, τότε πρέπει νά ἀνησυχοῦμε γιά τήν πολιτική καί διπλωματική ἱκανότητα τῆς χώρας μας. Καί ὄχι μόνον στήν παρούσα χρονική στιγμή.

Μοιάζει παρανοϊκό, ἀλλά καθίσαμε στό ἴδιο τραπέζι νά συζητήσουμε μέ κάποιους ἄσχετους, σφετεριστές τοῦ ὀνόματος, πού δήλωναν ὅτι δέχονται νά πάψουν νά ἰσχυρίζονται ὅτι εἶναι οἱ μοναδικοί ἀπόγονοι καί κληρονόμοι τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

Ὡστε μποροῦμε νά πιστέψουμε ὅτι σέ ἓνα ὄνομα μέ γεωγραφικό προσδιορισμό τῆς λέξεως Μακεδονία, δέν θά ἐξαφανιστεῖ ταχύτατα ὁ γεωγραφικός προσδιορισμός, γιά νά μείνει μόνο ἡ λέξη Μακεδονία, σέ οἰαδήποτε γλῶσσα; Ὡστε μποροῦμε νά ἀρκεσθοῦμε στήν παραίτηση τῶν Σκοπιανῶν ἀπό τίς ἀλυτρωτικές τους διαθέσεις, σάν νά φοβόμαστε ἓνα «πάτσγουορκ» πληθυσμῶν πού προσπαθεῖ νά ἀποκτήσει ἐθνική συνείδηση, «κλέβοντας» τό ὄνομά του ἀπό ξένη γλῶσσα καί ξένη Ἱστορία;

Ὅταν ψηφίσαμε στίς ἐθνικές μας ἐκλογές δέν ἐξουσιοδοτήσαμε κανέναν, οὔτε κόμμα οὔτε βουλευτή, νά παραχω-

ρήσει ἐθνικά δικαιώματα, νά ἀλλάξει τό θρήσκευμα τῆς χώρας ἢ τόν ἐθνικό ὕμνο ἢ νά καταργήσει τόν σταυρό ἀπό τή σημαία. Δέν δικαιούται κανένα κόμμα καί κανένας βουλευτής, καί κανένας ἀρχηγός, καί κανένας ὑπουργός Ἐξωτερικῶν νά κάνει ἐθνικές παραχωρήσεις, γιά τή δῆθεν ἀνάγκη ἑνός συμβιβασμοῦ πού δέν τόν ἔχουμε ἀνάγκη, γιά τή λύση ἑνός προβλήματος πού δέν εἶναι δικό μας. Εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ ἑλληνικός λαός εἶναι ἀντίθετος πρὸς τέτοια ὑποχώρηση. Ἄν οἱ πολιτικοί μας δέν τό διαισθάνονται ἄς συμβουλευθοῦν τίς δημοσκοπήσεις. Ἄν καί θά ἦταν πολύ σωστότερο, ἀσφαλέςτερο καί δημοκρατικότερο νά κάνουν δημοψήφισμα, ἔστω γιά νά ἰσχυροποιήσουν τή θέση μας ἀπέναντι σέ κάθε (ὑποθετική) πίεση.

Δημοψήφισμα ὀφείλουν νά κάνουν καί οἱ Σκοπιανοί, γιά νά πάψουν νά ἐπικαλοῦνται τό Σύνταγμά τους γιά νά δικαιολογοῦν τίς διεκδικήσεις τους. Ἐνα δημοψήφισμα στό ὁποῖον θά ὀφείλαν νά ἐπιλέξουν ἓνα ἐκ τῶν δύο:

1) Νά διατηρήσουν τό ὄνομα καί τό Σύνταγμα.

2) Νά ἐνταχθοῦν στό ΝΑΤΟ καί στήν Ε.Ε. παραιτούμενοι ὀριστικῶς ἀπό τό ὄνομα «Μακεδονία» καί τὰ παράγωγά του. Γιά τήν Ἑλλάδα, μέση ὁδός δέν εἶναι δυνατόν νά ὑπάρξει, μέ καμμία δικαιολογία.

Ἀπό τήν ἐφημερίδα
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

27-02-2018

ΚΟΙΜΗΘΕΝΤΕΣ ΙΕΡΕΙΣ

✠ **Πρωτοπρεσβύτερος Κωνσταντίνος Χαλβατζάκης** (1929-2018): Ὁ μακαριστός Πρωτοπρ. Κωνσταντίνος Χαλβατζάκης τοῦ Γεωργίου καί τῆς Σοφίας γεννήθηκε τό 1929 στή Θεσσαλονίκη. Μετά τό πέρας τῶν ἐγκύκλιων σπουδῶν του εἰσήχθη στή Θεολογική Σχολή τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἀπό τήν ὁποία ἀπεφοίτησε τό 1966. Νυμφεύθηκε τήν Εὐαγγελία Χατζησταύρου, μέ τήν ὁποία απέκτησαν δύο τέκνα. Διάκονος χειροτονήθηκε τήν 8ῃ Ὀκτωβρίου 1955 καί πρεσβύτερος τήν ἐπομένη, 9ῃ Ὀκτωβρίου ἀπό τόν Μητροπολίτη Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου καί μετέπειτα Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν Χρυσόστομο τόν Β΄. Ὑπηρέτησε ὡς πρεσβύτερος στήν Ἱερά Μητρόπολη Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου κατά τά ἔτη 1955-1962 στούς ἱερούς Ναούς Τιμίου Προδρόμου, ἁγίας Παρασκευῆς καί Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος πόλεως Καβάλας, στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν κατά τά ἔτη 1962-1971 καί 1973-1976 στούς ἱερούς Ναούς Προφήτου Ἡλιοῦ Παγκρατίου, Ζωοδόχου Πηγῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας, ἁγίου Χαραλάμπους Ἰλισίων, ἁγίου Νικολάου Φιλοπάππου καί ἁγίου Γεωργίου Κυνοσάργους, στήν Ἱερά Μητρόπολη Νέας Ζηλανδίας κατά τά ἔτη 1971-1973 στόν Ἑλληνορθόδοξο ἱερό Ναό Καλκούττης Ἰνδιῶν, στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Βορείου καί Νοτίου Ἀμερικῆς κατά τά ἔτη 1976-1987 στόν ἱερό Ναό Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν St. Laurent-Quebec τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Τορόντο-Καναδά καί στόν ἱερό Ναό Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Muskegon Michigan τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Νητρούιτ-Μίτσιγκαν καί στήν Ἱερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης κατά τά ἔτη 1987-2005 στούς ἱερούς Ναούς ἁγίου Σπυριδῶνος Τριανδρίας καί ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης Πλ. Ἴπποδρομίου. Ἐκοιμήθη στή Θεσσαλονίκη τήν 28ῃ Ἰανουαρίου 2018. Ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία ἐψάλη τήν 30ῃ Ἰανουαρίου στόν ἱερό Καθεδρικό Ναό ἁγίου Νικολάου Καλαμαριάς καί ἡ ταφή ἔλαβε χώρα στό Δημοτικό Κοιμητήριο Καλαμαριάς.

✠ **Ἀρχιμανδρίτης Μάξιμος Ψιλόπουλος** (1924-2018): Ὁ μακαριστός Ἀρχιμ. Μάξιμος, κατά κόσμον Ἐμμανουήλ Ψιλόπουλος τοῦ Κωνσταντίνου καί τῆς Μαρίας γεννήθηκε τό 1924 στήν Κυπαρισσία Τριφυλίας. Μετά τό πέρας τῶν ἐγκύκλιων σπουδῶν του εἰσήχθη στήν Παιδαγωγική Ἀκαδημία Τριπόλεως, ἀπό τήν ὁποία ἀπεφοίτησε τό 1947 καί στή Θεολογική Σχολή τοῦ Ἐθνικοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἀπό τήν ὁποία ἀπεφοίτησε τό 1952. Μετεκπαιδεύθηκε στή Γαλλία, τήν Γερμανία καί τή Ῥωσία λαμβάνοντας διδακτορικό δίπλωμα. Ὑπηρέτησε ἐπί τρεισήμισι ἔτη στίς τάξεις τοῦ Στρατοῦ ὡς ἀξιωματικός. Τό 1969 ἐκάφη μοναχός στήν Ἱερά Μονή Σταυρονικήτα Ἁγίου Ὁρους. Διάκονος χειροτονήθηκε τήν 25ῃ Μαΐου 1969 καί πρεσβύτερος τήν 17ῃ Ἰουλίου τοῦ ἴδιου ἔτους ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν Ἱερώνυμο τόν Α΄. Τό 1969 ὑπηρέτησε ὡς διάκονος

συνέχεια στήν σελίδα 34

Σταχυολογήσεις θαυμάτων Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ

Τοῦ Διακόνου ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ ΚΑΣΤΙΖΑ,
πτ. Θεολογίας

(συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο τεῦχος)

Ἡ φήμη τοῦ Ἁγίου καὶ τὰ θαύματά του ξεπέρασαν γρήγορα τὰ ὄρια τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἔφθασαν τόσο Δυτικά, μέχρι τὴν Καστοριά, ὅσο καὶ Ἀνατολικά, μέχρι τὴν Θράκη. Ὁ θεηγόρος Φιλόθεος μνημονεύει ἕναν ἄνδρα, ὀνόματι Ἀδριανό, ἀπὸ τὴν περιοχή τῆς Ὁρεσιάδος, ὁ ὁποῖος ἦταν πολὺ πιστὸς χριστιανός, ταπεινὸς ἄνθρωπος καὶ συμμετεῖχε ἀνελλιπῶς στὶς περισσότερες ἱερὲς ἀκολουθίες. Μία ἡμέρα παρουσιάστηκε κάποια δερματική ἀσθένεια στὸ χέρι του, ἡ ὁποία χρόνο με τὸν χρόνο ἐπιδειωνόταν, σέ σημεῖο μάλιστα ἡ παλάμη του νὰ γεμίσει πληγές καὶ νὰ μὴν μπορεῖ νὰ τὴν κλείσει. Μετά ἀπὸ ὀκτῶ ἔτη τὸ χέρι ἦταν σχεδὸν νεκρὸ. Ἀκούγοντας γιὰ τὰ θαύματα πού ἐπιτελοῦσε, κεκοιμημένος ὢν, ὁ ἱε-

ρός Γρηγόριος, μετέβη στὸν τάφο του καὶ προσευχήθηκε θερμὰ παρακαλώντας τὸν Ἅγιο νὰ τὸν θεραπεύσει. Τρίβοντας τὸ χέρι του ἐπάνω στὸ μάρμαρο τοῦ τάφου σήκωσε τὰ μάτια του καὶ εἶδε τὸν Ἅγιο ζωντανὸ νὰ προβάλλει μέσα ἀπὸ τὸ εἰκόνημά του. Τότε προσευχήθηκε ἔντονα μὲ δάκρυα στὰ μάτια γιὰ ἀρκετὴ ὥρα καὶ στὴ συνέχεια πῆρε τὸν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς. Τὴν ἐπόμενη ἡμέρα εἶχε θεραπευθεῖ τελείως.

Ἐνα ἀπὸ τὰ πλέον γνωστὰ θαύματα τοῦ Ἁγίου εἶναι ἡ ἴαση ἑνὸς μικροῦ παιδιοῦ, πού ἀρρώστησε καὶ ἡ κατάστασή του συνεχῶς χειρότερευε ὀδηγώντας το πρὸς τὸν θάνατο. Τὸ παιδί ἔπνεε τὰ λοιόθια καὶ ὁ πατέρας του πεσμένος στὰ γόνατα μπροστὰ στὸ ἡμιθανές παιδί του καὶ μὴ μπορώντας νὰ

ΚΟΙΜΗΘΕΝΤΕΣ ΙΕΡΕΙΣ

συνέχεια ἀπὸ τὴν σελίδα 33

στὸν ἱερό Μητροπολιτικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Ἀθηνῶν καὶ ὡς πρεσβύτερος στὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν κατὰ τὰ ἔτη 1969-1980 στὸν ἱερό Ναὸ ἁγίου Δημητρίου Ἀμπελοκήπων, στὴν Ἱερά Μητρόπολη Σιδηροκάστρου κατὰ τὰ ἔτη 1980-1986 στὸν ἱερό Ναὸ Εὐαγγελιστρίας Σιδηροκάστρου καὶ στὴν Ἱερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης κατὰ τὰ ἔτη 1986-2005 στὸν ἱερό Ναὸ ἁγίου Γεωργίου Πανοράματος. Μετά ἀπὸ τὴν συμπλήρωση τῆς ὑπὲρ τριακονταπενταετοῦς ἐφημεριακῆς ὑπηρεσίας του ἐφυσύχαζε στὸ Λαυρεώτικο Κελλίον Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου στὴν Κερασιά τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ στὸ Ἱερό Ἡσυχαστήριον «Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ Ἐμμαούς» στὸν Λαγκαδᾶ Θεσσαλονίκης, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε κήτορας καὶ στὸ ὁποῖο ἐκοιμήθη τὴν 1η Φεβρουαρίου 2018. Ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία ἐψάλη τὴν 2α Φεβρουαρίου καὶ ἡ ταφή ἔλαβε χώρα στὸν αὐτεῖο χωρὸ τοῦ Ἡσυχαστηρίου.

τό αντικρύζει νά ξεψυχᾷ, γύρισε τό κεφάλι του ἀπό τήν ἄλλη πλευρά. Ταυτόχρονα, ὅλοι οἱ συγκεντρωμένοι συγγενεῖς ἔκλαιγαν καί θρηνοῦσαν γιά τό παιδί πού χάνεται. Τότε ὁ πατέρας, ὁ ὁποῖος ἦταν ὀπαδός τῆς αἵρεσης τοῦ Βαρλαάμ, ἀπηύθυνε προσευχή πρὸς τόν θεῖο Γρηγόριο πειράζοντας αὐτόν παρά πιστεύοντας σέ αὐτόν¹. «*Εἰ θαυμάτων ἦν ἀληθῶς ἐργάτης, ὡς φασίν, ὁ Γρηγόριος καί τά τοιαῦτα πορίζειν δυνάμενος, ἔδειξεν ἂν τοῦτο καί ἐφ' ἡμῖν, τοῦ θανάτου τε καί τῆς νόσου διασώσας τόν υἱόν κινδυνεύοντα*». Μέ τά λόγια αὐτά καί ἐξαντλημένος ἀπό τή λύπη ἀποκοιμήθηκε. Κατά τήν διάρκεια τοῦ ὕπνου παρουσιάζεται ὁ ἅγιος Γρηγόριος μέ τήν ἀρχιερατική του στολή

λέγοντας· «*Ἦλθαμε, ὅπως βλέπεις, ἐπειδή ἐσύ μᾶς ζήτησες*»². Ὁ πατέρας ἐκτινάχθηκε καί γύρισε πρὸς τό παιδί του περιμένοντας μᾶλλον νά τό ἰδεῖ νεκρό. Ὡ τοῦ θαύματος, τό παιδί ἔχαιρε ἄκρας ὑγείας. Ὁ πατέρας ἔτρεξε στήν ἐκκλησία γιά νά εὐχαριστήσῃ τόν Θεό καί στή συνέχεια κατέστρεψε τά συγγράμματα τοῦ Βαρλαάμ καί τοῦ Ἀκινδύνου καί ὁμολόγησε τήν πίστη στόν ἕνα καί μοναδικό Τριαδικό Θεό.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ἐποίμανε ἐπί δεκατρία σχεδόν ἔτη τή Μητρόπολη τῆς Θεσσαλονίκης ἱερουργώντας, κηρύττοντας καί συγγράφοντας, καί τά παραπάνω εἶναι μερικά ἀπό τά πολλά θαύματα πού ἐπετέλεσε ὁ Ἅγιος εἴτε ἐν ζωῇ εἴτε μετά θάνατον.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Φιλόθεος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, *Λόγος εἰς τόν ἐν Ἁγίοις Πατέρα ἡμῶν Γρηγόριον Ἀρχιεπίσκοπον Θεσσαλονίκης*, ὁ.π., παρ. 131, σελ. 584.

2. «*Ἦκομεν, ὡς ὄρας, ἐπειδή γε αὐτός ἡμᾶς κέκληκας*». Φιλόθεος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, *Λόγος εἰς τόν ἐν Ἁγίοις Πατέρα ἡμῶν Γρηγόριον Ἀρχιεπίσκοπον Θεσσαλονίκης*, ὁ.π., παρ. 131, σελ. 585.

ΤΟΠΙΚΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

- Εύλογημένος ο καινούργιος χρόνος που άρχισε την 1η Ιανουαρίου 2018 και δόξα τῷ ἀγίῳ Θεῷ που μᾶς ἀξίωσε νά δοῦμε μία ἀκόμη ἀνατολή νέου χρόνου.
- Τελευταίες εἰδήσεις κατά τόν παρελθόντα χρόνο στήν Ἱερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης ἦσαν πρῶτον, ἡ εὐλογία καί ἡ κοπή τῆς βασιλόπιττας στό Ἐπισκοπεῖο μας τήν 29η Δεκεμβρίου, μέ τήν συμμετοχή τῶν ἐκπροσώπων τῶν Ἀρχῶν, τῶν προϊσταμένων κληρικῶν τῶν ἱερῶν Ναῶν καί τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως καί δεύτερον, ἡ τελευταία γιά τό 2017 Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία στόν ἱερό Ναό τοῦ ποιεῦχου ἀγίου Δημητρίου, μετά τό πέρας τῆς ὁποίας ὁ Παναγιώτατος κ. ᾤανθιμος παρουσίασε τόν νέο ἱερατικό προϊστάμενο τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ πανοσιῶ. ἀρχιμ. Δαμασκηνό Πέτικα.
- Κατά τό διάστημα ἀπό 01.01.2018 ἕως 28.02.2018 ὁ Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. ᾤανθιμος προέστη τῶν Ἑσπερινῶν, ἐτέλεσε τίς Θείες Λειτουργίες καί ἐκήρυξε τόν Θεῖο Λόγο στούς ἱεροῦς Ναοῦς: τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, ἀγίας Τριάδος, ἀγίου Ἀντωνίου Ἱπποδρομείου, ἀγίου Ἀθανασίου, ὁσίας Ξένου Χαριλάου, ἀγίων Τριῶν Ἱεραρχῶν, Ὑπαπαντῆς τοῦ Χριστοῦ, ἀγίου Θεράποντος Κ. Τούμπας, Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, ἀγίου Φωτίου καί Παναγίας τῆς Ἀχειροποιήτου.
- Ἡ ἐπίσημος Δοξολογία γιά τήν 1η τοῦ Νέου ᾤετους ἐτελέσθη στόν ἱερό Καθεδρικό Ναό τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, χοροστατοῦντος τοῦ Παναγιωτάτου ἐπί τῇ παρουσίᾳ τῶν Ἀρχῶν τῆς πόλεως, καθώς καί πλήθους πιστῶν.
- Τήν μεσημβρία τῆς 2ας Ἰανουαρίου ὁ Παναγιώτατος κ. ᾤανθιμος παρέστη στό ἐπίσημο καθιερωμένο γεῦμα στήν ἱερά Μονή ἀγίας Θεοδώρας, ὠμίλησε ἐπικαίρως στούς πατέρες τῆς Μονῆς, που διακονοῦν στίς ἐνορίες τῆς πόλεως καί εὐλόγησε τήν βασιλόπιττα.
- Τό ἑσπέρας τῆς 3ης Ἰανουαρίου ὁ Παναγιώτατος κ. ᾤανθιμος συμμετέσχε σέ ἔορτια Σύναξη τῶν μοναζουσῶν ἀδελφῶν τῆς ἱερᾶς Μονῆς Κοιμήσεως Θεοτόκου καί τοῦ ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου Γεννήσεως τοῦ Θεοτόκου Πανοράματος καί ὠμίλησε ἐπικαίρως στίς ἀδελφές, ἐπί παρουσίᾳ τῆς Καθηγουμένης Μελλάνης μοναχῆς καί τῆς Καθηγουμένης Φιλοθέης μοναχῆς ἀντιστοιχῶς. Ἐπικολούθησε ἡ εὐλογία τῆς βασιλόπιττας, ἐψάλλισαν ὕμνοι ὑπό τῶν ἀδελφῶν καί ἡ ἀτμόσφαιρα ὑπῆρξε τόσο ἐορτάσιμος ὅσο καί ἐποικοδομητική.
- Κατά τήν Δεσποτική Ἑορτή τῶν Θεοφανείων ἔγιναν πάντα τά διατεταγμένα στόν ἱερό Μητροπολιτικό Ναό ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, στή Λιτανεία πρὸς τή θάλασσα καί κατά τήν κατάδυση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ στό Θερμαϊκό Κόλπο. Παρέστησαν οἱ Ἀρχές τῆς πόλεως καί πλήθος εὐσεβοῦς λαοῦ.
- Κατά τήν 7η Ἰανουαρίου ὁ Παναγιώτατος κ. ᾤανθιμος ἐπεσκέφθη τόν Σεβ. Μητροπολίτη Λαγκαδᾶ, Λητῆς καί Ρεντίνης κ. Ἰωάννη στό Ἐπισκοπεῖο τοῦ Λαγκαδᾶ καί νύχηθη στόν ἐορτάζοντα κ. Ἰωάννη τά ἔτη του νά εἶναι πληεστα καί ἡ ποιμαντορία του ἄριστη πρὸς δόξαν Θεοῦ.
- Τήν ἴδια ἡμέρα στόν ἱερό Ναό ἀγίου Ἰωάννου Προδρόμου τοῦ Παπαφείου Κέντρου Παιδικῆς Μέριμνας Ἀρρένων Θεσσαλονίκης «Ὁ Μελιτεύς» ἐτελέσθη ὁ ᾤορθρος, ἱερατικό Συλλεῖτουργο καί Μνημόσυνο τοῦ ἀειδήμου εὐεργέτου Ἰωάννου Παπάφη.
- Τήν Δευτέρα 15 Ἰανουαρίου ὁ Παναγιώ-

τατος κ. ἸΑνθίμος ἀνταποκρινόμενος στό κάλεσμα τοῦ σωματείου ἐργαζομένων τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «Ὁ ἅγιος Δημήτριος» μετέβη στό ἐν λόγῳ Νοσοκομείο, εὐλόγησε τήν βασιλοπύλα καί ἀπηύθυνε λόγο ἀγάπης στούς ἐργαζομένους.

- Τήν Πέμπτη 18 Ἰανουαρίου ὁ Παναγιώτατος κ. ἸΑνθίμος ἐξεπροσώπησε τήν Α.Θ.Π. τόν Ἀρχιεπίσκοπο Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καί Οἰκουμενικό Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖο στήν παρουσία τοῦ βιβλίου τοῦ Γ. Πηλιχοῦ “ἸΑουσβίτς - Ἀριθμός Μελλοθανάτου”, ἡ ὁποία διοργανώθηκε ἀπό τό Ὑπουργεῖο Ψηφιακῆς Πολιτικῆς, Τηλεπικοινωνιῶν καί Ἐνημερώσεως στό Μέγαρο Μουσικῆς Θεσσαλονίκης.

- Κατά τήν 21η Ἰανουαρίου ἐτελέσθη στόν ἱερό Ναό τοῦ ποιεῖου ἁγίου Δημητρίου πάνδημη καί πολυαρχειρατική Θεία Λειτουργία γιά τήν διατήρηση τῆς εἰρήνης καί τήν ἀπόδοση τῆς δικαιοσύνης στόν πατρίδα μας. Μετά τό πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας οἱ ἐννέα Μητροπολίτες τῆς μακεδονικῆς γῆς μετέβησαν στό συλλλητήριο, τό ὁποῖο ἔλαβε χώρα στήν παρρηία τῆς Θεσσαλονίκης.

- Τό ἐσπέρας τῆς 23ης Ἰανουαρίου ἔγινε ἡ ὑποδοχή τῆς Τιμίας Κάρας τῆς ὁσίας Ξέννης ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Φιλιππων, Νεαπόλεως καί Θάσου στόν ὁμώνυμο πανηγυρίζοντα ἱερό Ναό στήν περιοχή Χαριλιάου.

- Κατά τήν 29η Ἰανουαρίου ὁ Παναγιώτατος κ. ἸΑνθίμος χοροστάτησε κατά τόν πανηγυρικό Ἐσπερινό στόν ἱερό Ναό ἁγίων Τριῶν Ἱεραρχῶν, κατά τή διάρκεια τοῦ ὁποῖου

ἐχειροθέτησε δύο ἀναγνώστες καί ἐτίμησε τόν αἰδεσιμολ. πρωτοπρ. Γεώργιο Νησικάκη, παλαιό ἐφημέριο τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ.

- Κατά τήν Κυριακή τοῦ ἸΑσώτου, 4 Φεβρουαρίου ὁ Παναγιώτατος κ. ἸΑνθίμος προεξῆρχε τῆς Θείας Λειτουργίας στόν ἱερό Ναό Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος, κατά τήν διάρκεια τῆς ὁποίας ἐτέλεσε τήν εἰς πρεσβύτερον χειροτονία τοῦ π. ἸΑθανασίου Β. Τσίγκου, στόν ὁποῖο ἀπένειμε τό ὁφίλιο τοῦ Οἰκονόμου. Ὁ π. ἸΑθανάσιος εἶναι ἐγγαμος ἱερεὺς, πατήρ δύο τέκνων καί θά διακονῆ ὡς ἐφημέριος στόν ἱερό Μητροπολιτικό Ναό ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, ἀσκώντας ἐκ παραλλήλου καθήκοντα γραφέως στό Λογιστήριο τῆς Ἱεραῆς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης.

- Κατά τό διάστημα 6 ἕως 12 Φεβρουαρίου ὁ Παναγιώτατος κ. ἸΑνθίμος μετέβη στήν Ἀθήνα γιά νά συμμετάσχη στίς ἐργασίες τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Συμμετέσχε συμπροσευχόμενος στίς εἰς ἐπίσκοπον χειροτονίες τῶν Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων Θεσιῶν κ. Συμεῶν καί ἸΑνδρούσης κ. Κωνσταντίου.

- Τήν Κυριακή τῆς Τυροφάγου, 18 Φεβρουαρίου ὁ Παναγιώτατος κ. ἸΑνθίμος προεξῆρχε τῆς Θείας Λειτουργίας στόν ἱερό Ναό Παναγίας τῆς Ἀχειροποιήτου, μετά τό πέρας τῆς ὁποίας ἀπένειμε τό ὁφίλιο τοῦ Οἰκονόμου στόν ἐφημέριο τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ π. Μᾶρκο Γκορέ. Τό ἐσπέρας τῆς ἴδιας ἡμέρας χοροστάτησε κατά τόν ἸΑσπερινό τῆς Συγκωρήσεως στόν ἱερό Μητροπολιτικό Ναό ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ.

Πώς κατασκευάστηκε τό τεχνητό «μακεδονικό» έθνος

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΧΟΛΕΒΑ*

ΙΟΥΛΙΟΣ 1903. Οί όπαδοί τής Μεγάλης Βουλγαρίας και του ρωσόφιλου Πανσλαβισμού έχουν δημιουργήσει την σχισματική Έξαρχία, δηλαδή μία εκκλησιαστική όντότητα την όποία δεν αναγνωρίζει τό Οικουμενικό Πατριαρχείο, και τον πολιτικό της βραχίονα, τό ΒΜΡΟ. Στά έλληνικά μεταφράζεται ΕΜΕΟ και σημαίνει Έσωτερική Μακεδονική Έπαναστατική Όργάνωση. Έπεδίωκαν νά πείσουν διά τής βίας –και μέ τίς ένοπλες όμάδες των κομιτατζήδων– τούς Έλληνικούς πληθυσμούς τής Μακεδονίας ώστε νά δηλώσουν Βούλγαροι και Έξαρχικοί. Προκαλούν επεισόδια κατά των Όθωμανών, οί όποιοι άκόμη κατέχουν τή Μακεδονία. Στίς 20 Ιουλίου, τήν ήμέρα του Προφήτη Ηλία (Ίλι-ντέν στά βουλγαρικά), ξηλώνουν μερικές σιδηροδρομικές γραμμές και λίγους τηλεγραφικούς στύλους. Οί Όθωμανοί στρατιώτες για άντίποινα καίνε τρεις κωμοπόλεις μέ Βλαχόφωνο έλληνικό πληθυσμό: Τό Κρούσοβο, τό Νυμφαίο και τήν Κλεισούρα.

Οί Πρόξενοι των Μεγάλων Δυνάμεων από τή Θεσσαλονίκη μεταδίδουν τά γεγονότα στίς πρωτεύουσές τους. Τά κείμενα ύπάρχουν. Μιλούν για μία διαμάχη Έλλήνων και Βουλγάρων σε τουρκοκρατούμενη περιοχή. Πουθενά

δέν γίνεται άναφορά σε «μακεδονικό» έθνος.

Άς διαβάσουμε και τίς Όθωμανικές άπογραφές για τον πληθυσμό τής Μακεδονίας, όπως π.χ. αυτή του Χιλμί Πασά τό 1904. Καταγράφει Τούρκους, Έλληνες, Έβραίους, Βουλγάρους, λίγους Ρουμανίζοντες, αλλά πουθενά δεν βρίσκει ξεχωριστό «μακεδονικό» έθνος.

1918. Μετά τήν ήττα τής Όθωμανικής και τής Αυστριακής αυτοκρατορίας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο δημιουργείται ένα νέο κράτος στα Βαλκάνια, ή γνωστή μας Γιουγκοσλαβία μέ τον άρχικό τίτλο: Βασίλειο των Σέρβων, Κροατών και Σλοβένων. Πουθενά δεν γίνεται άναφορά σε «Μακεδόνες» ως έθνος. Η περιοχή Σκοπίων άποκαλείται Νότια Σερβία και άργότερα Βάρνταρσκα Μπανοβίνα, δηλαδή έπαρχία του ποταμού Άξιού.

Δεκαετίες του 1920 και του 1930. Υπό τήν πίεση του Βουλγαρικού Κομμουνιστικού Κόμματος, που έπεδίωκε τον βουλγαρικό έλεγχο στη Μακεδονία, ή Κομμουνιστική Διεθνής επιβάλλει σε όλα τά κομμουνιστικά κόμματα των Βαλκανίων νά αναγνωρίσουν «μακεδονικό» έθνος και νά ζητήσουν τήν άπόσχιση τής Μακεδονίας και τής Θράκης από τήν Ελλάδα. Η ήγεσία

* Ο κ. Κωνσταντίνος Χολέβας είναι Πολιτικός Έπιστήμων.

του ἑλληνικοῦ κομμουνιστικοῦ κινήματος ἀκολούθησε τότε αὐτήν τήν αὐτοκαταστροφική γραμμή. Μετά τό 1949 πολλοί αὐτοαποκαλούμενοι «Σλαβομακεδόνες» ἀντάρτες τοῦ ΔΣΕ βρέθηκαν ὡς πολιτικοί πρόσφυγες στά Σκόπια.

Αὐγουστος 1944. Στό μοναστήρι τοῦ Προχόρ Πιτσίνσκι ὁ ἡγέτης τῶν ἀριστερῶν Παρτιζάνων (ἀντιστασιακῶν) τῆς Γιουγκοσλαβίας, ὁ Κροάτης Τίτο, ἀποφασίζει τήν ἴδρυση τῆς Λαϊκῆς (μετέπειτα Σοσιαλιστικῆς) Δημοκρατίας τῆς «Μακεδονίας» μέσα στά ὅρια τῆς νέας κομμουνιστικῆς Γιουγκοσλαβίας. Σκέφθηκε πονηρά ὅτι μέ αὐτό τό ὄνομα θά διεκδικεῖ ἐδάφη καί «μειονότητες» ἀπό τήν Ἑλλάδα καί τή Βουλγαρία. Ἡ ἐπίσημη γραμμή τοῦ Τίτο εἶναι ὅτι ἡ «Μακεδονία» τοῦ Βαρδάρη μέ ἔδρα τά Σκόπια, πρέπει νά ἀπελευθερώσει τή Μακεδονία τοῦ Αἰγαίου ἀπό τήν Ἑλλάδα καί τή Μακεδονία τοῦ Πιρίν ἀπό τή Βουλγαρία.

Μέ τήν ἐγκαθίδρυση τοῦ μονοκομματικοῦ καταπιεστικοῦ καθεστώτος τοῦ Τίτο ἀρχίζει ἡ βιαία μακεδονοποίηση τοῦ πληθυσμοῦ. Οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς Σκοπίων μέχρι τότε δήλωναν Βούλγαροι, Ἕλληνες, Σέρβοι καί Ἀλβανοί. Τούς Ἀλβανούς (ἴσως λόγω μουσουλμανικῆς θρησκείας) δέν ἐπέτυχαν νά τούς ἐντάξουν στό τεχνητό ἔθνος. Ὅμως οἱ Χριστιανικές ἐθνότητες ὑπέστησαν πλύση ἐγκεφάλου, φυλακίσεις, ἀπειλές καί βασανιστήρια καί τελικά ἀναγκάστηκαν νά ὑπογράψουν ὅτι εἶναι «Μακεδόνες». Πολλοί ἐξαναγκάστηκαν μάλιστα νά ἀλλάξουν καί τά ἐπώνυμά τους προσθέτο-

ντας τήν κατάληξη –σκι γιά νά ἀποκηρύξουν τήν ἑλληνική ἢ βουλγαρική τους ταυτότητα. Π.χ. ὁ Ναούμοφ ἔγινε Ναουμόφσκι, ὁ Ἀποστόλου ἔγινε Ἀποστολόφσκι κ.λπ. Χιλιάδες Ἑλλήνων Σαρακατσάνων φυλακίσθηκαν ἢ ἐκδιώχθηκαν καί τά κοπάδια τους δημεύθηκαν.

Τό ὀλοκληρωτικό καθεστῶς ἔβαλε σέ κίνηση τήν προπαγανδιστική μηχανή καί μέσα σέ μία γενιά ἀλλοιώθηκαν οἱ συνειδήσεις. Μέ ἐντολή τοῦ Τίτο κατασκευάσθηκε «Μακεδονική» Ἀκαδημία Ἐπιστημῶν, «Μακεδονική» γλῶσσα μέ ἀνάμιξη βουλγαρικῶν καί σερβικῶν στοιχείων, «Μακεδονική» Ἱστορία γιά νά κατακλυσθοῦν οἱ βιβλιοθήκες ἀνά τόν κόσμο καί... «Μακεδονική» Ἐκκλησία. Μάλιστα! Πρώτη φορά στήν ἱστορία εἶδαμε ἕνα ἄθεο κομμουνιστή νά ἰδρύει... Ἐκκλησία.

Τό 1958 ὁ Τίτο ὑποχρέωσε τρεῖς Ὀρθόδοξους Ἐπισκόπους ἀπό τήν περιοχὴ Σκοπίων νά ἀποσχισθοῦν ἀντικανονικῶς ἀπό τό Πατριαρχεῖο Σερβίας. Τό 1967 πάλι ὁ Τίτο τούς ὤθησε νά ἀνακηρύξουν τήν Αὐτοκεφαλία τους μέ τόν τίτλο «Μακεδονική Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία». Οὔτε τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, οὔτε ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, οὔτε ὅποια-δήποτε ἄλλη Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία τούς ἀνεγνώρισε. Πρὸ μιᾶς δεκαετίας μία ὁμάδα μετριοπαθῶν Σκοπιανῶν ἐπανῆλθε ὑπὸ τό Πατριαρχεῖο Σερβίας καί ἀκολουθεῖ σήμερα τόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀχιρίδος καί Μητροπολίτη Σκοπίων Ἰωάννη. Ὅσοι Ἐπίσκοποι παραμένουν δέσμοι τοῦ «μακεδονισμοῦ» καί στηρίζονται ἀπό τό κράτος

αποφάσισαν τον Νοέμβριο του 2017 να ζητήσουν προστασία από τη Βουλγαρική Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

Τό 1991, μέ τή διάλυση τῆς Γιουγκοσλαβίας, τό τεχνητό ἔθνος ἐπεδίωξε τή διεθνή καθιέρωση καί ἀναγνώριση μέσω τοῦ ὀνόματος τοῦ νέου κράτους. Ὁ Ἑλληνισμός ὀρθῶς ἀντέδρασε καί συνεχίζει νά ἀντιδρᾷ. Ἦδη σήμερα τό ψευδομακεδονικό ἰδεολόγημα παρουσιάζει ρωγμές. Ὁ πρόην Πρωθυπουργός τῶν Σκοπίων Λιούπτσο Γκεοργκίεφσκι ἔχει δηλώσει ὅτι αἰσθάνεται Βούλγαρος. Δεκάδες χιλιάδες Σκοπιανῶν πολιτῶν ἔχουν ἀποκτήσει βουλγαρική ὑπηκοότητα. Ἄν γίνει ἀντικειμενική ἀπογραφή ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ ΟΗΕ ἢ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως θά ἀνακαλύψουμε καί ἀρκετούς Ἕλληνες (κυρίως βλαχόφωνους), οἱ ὁποῖοι ζοῦν ἀκόμη καταπιεσμένοι καί φοβοῦνται

νά ἐκδηλωθοῦν. Ὁ πρόην Πρόεδρος τῶν Σκοπίων Κίρο Γκλιγκόροφ τό 1993 ἔκανε λόγο γιά 100.000 Ἕλληνες στό κράτος του ἐπί συνολικοῦ πληθυσμοῦ 2.200.000. Καί ἄς μὴν λησμονοῦμε ὅτι τό 25% - 30% τοῦ πληθυσμοῦ εἶναι Ἄλβανοί, οἱ ὁποῖοι διεκδικοῦν καθεστῶς ἰσότιμης καί συγκυβερνώσης ἐθνότητας. Στό πίσω μέρος τοῦ μυαλοῦ τους ἴσως ἔχουν τήν ἰδέα τῆς ἀπόσχισης ἢ τῆς μετατροπῆς τοῦ κράτους σέ Ὁμοσπονδιακό μέ καντόνια.

Δέν πρέπει σήμερα, ὅταν ἔχουν πλέον καταρρεύσει τά κομμουνιστικά καθεστῶτα, νά νομιμοποιήσουμε μέ τήν ὑπογραφή μας τό τεχνητό «μακεδονικό» ἔθνος πού κατασκεύασε ὁ Τίτο. Γι' αὐτό θά πρέπει μέ κάθε τρόπο νά ἀποφύγουμε τήν παραχώρηση τοῦ ὄρου Μακεδονία στήν ὀνομασία τοῦ γειτονικοῦ μας κράτους.

